

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

16 ianuarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Vladimir Timofti, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Basarabeasca din 05 august 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, declarate de către Procurorul-șef interimar în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Achiruș Ion, avocatul Tocan Radion în numele inculpatului Haruța Hristofor, avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatei Bolgar Svetlana și inculpată, avocatul Popescu Dorin în numele inculpatului Cernauțan Ilie, în cauza penală în privința inculpaților

**Cernauțan Ilie XXXXX**, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

**Achiruș Ion XXXXX**, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

**Haruța Hristofor XXXXX**, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX

și

**Bolgar Svetlana XXXXX**, născută la XXXXX, originară din XXXXX, domiciliată în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 30.07.2012 - 05.08.2015;
2. Instanța de apel: 16.09.2015 - 23.05.2017;
3. Instanța de recurs: 21.09.2017 - 16.01.2018.

**C O N S T A T Ă :**

1. Prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 05 august 2015, Bolgar Svetlana a fost achitată de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42, 326 alin.(2) lit.b), 324 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Cernauțan Ilie, Achiruș Ion și Haruța Hristofor au fost achitați de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Cernauțan Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal la 7 ani și o lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 1000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 3 ani;

Achiruș Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 1000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 4 ani;

Haruța Hristofor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 1000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 2 ani. În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, s-a dispus executarea de sine stătător a pedepselor aplicate prin prezenta sentință și sentința Judecătoriei Basarabeasca din 25 iunie 2012 de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că prin rechizitoriu, inculpaților Bolgar Svetlana, Cernauțan Ilie, Achiruș Ion și Haruța Hristofor li s-au incriminat următoarele.

Cernauțan Ilie, activând, în baza deciziei consiliului raional Basarabeasca nr.03/03 din 09.07.2011, în calitate de președinte al raionului Basarabeasca - autoritate publică executivă a consiliului raional Basarabeasca, adică fiind o persoană cu funcție de demnitate publică căruia, prin alegere, i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice stabilite de art.53 alin.(1) lit.b), c), d), d<sup>2</sup>), g), i), j) din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, și anume asigură, în limitele competenței sale, respectarea Constituției, a legilor și altor acte normative, contribuie la menținerea ordinii publice, asigurarea securității și apărarea drepturilor cetățenilor, contribuie la buna colaborare a serviciilor publice desconcentrate în soluționarea problemelor de interes raional, asigură monitorizarea și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public, semnează actele și contractele încheiate în numele raionului sau al consiliului raional, exercită funcția de ordonator principal de credite al raionului, verifică, din oficiu sau la cerere, încasarea mijloacelor la bugetul raional și cheltuirea lor, informează operativ consiliul raional despre situația existentă, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice ale consiliului raional; audiază rapoartele și informațiile șefilor acestor servicii și propune soluții pentru îmbunătățirea activității acestora; ignorând prevederile art.2 din Legea privind Codul de conduită a funcționarului public nr.25-XVI din 22.02.2008, care indică că, în exercitarea funcției publice, funcționarul public se călăuzește de principiile legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității, precum și de prevederile Legii privind statutul alesului local nr.768-XIV din 02.02.2000 care indică că, alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, acționând în complicitate cu mai multe persoane, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a primit bani ce nu i se cuvin, în următoarele circumstanțe.

În perioada decembrie 2011 - iulie 2012, fiind responsabil, conform Legii privind administrația publică locală, de monitorizarea și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public, precum și de verificarea, din oficiu sau la cerere, a cheltuirii mijloacelor bănești a bugetului raional Basarabeasca, prin intermediul membrilor Comisiei de Recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției

asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, și anume a vicepreședintelui raionului Basarabeasca Achiruș Ion, care era desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilul tehnic Haruța Hristofor și a șefului-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, a sugerat membrilor comisiei să tergiverseze semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca, până directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu nu va oferi în calitate de mită suma de 30000 lei, bani pe care ulterior urmau să-i împartă între ei.

În continuare, membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, care era desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilul tehnic Haruța Hristofor și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana, sub amenințarea cu nesemnarea proceselor-verbale menționate, prin crearea intenționată a unor condiții care îl impuneau pe Ciorba Sergiu să le ofere în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale, au extorcat de la acesta 30000 lei.

În continuare, la 06 aprilie 2012, ora 16.00, Achiruș Ion, aflându-se în orașul Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, urmărind scopul realizării planului infracțional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu, a convenit și acceptat că, pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca, Ciorba Sergiu, urmează să-i transmită 10000 lei drept primă rată din suma de 30000 lei, extorcată anterior.

La data de 06 aprilie 2012, Haruța Hristofor, aflându-se în orașul Basarabeasca, sediul Consiliului raional, urmărind scopul realizării planului infracțional prestabilit și indicațiile lui Achiruș Ion, în discuție cu Ciorba Sergiu, prin cuvinte, gesturi și semne, i-a sugerat ultimului că dacă nu va accepta condițiile impuse de către președintele comisiei de Recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, comisia nu va semna procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca.

În continuare, la data de 18 aprilie 2012, ora 12.00, Achiruș Ion, aflându-se în mun.Chișinău, perimetru bd.Ștefan cel Mare 73, urmărind scopul realizării planului infracțional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu, a convenit ca banii extorcați să fie transmiși prin intermediul responsabilului tehnic Haruța Hristofor.

La data de 20 aprilie 2012, ora 14.20, Haruța Hristofor, aflându-se în orașul Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, în automobilul lui Ciorba Sergiu, de model Nissan, cu n/î XXXXX, continuându-și intențiile sale criminale, a acceptat și primit de la Ciorba Sergiu bani în sumă de 10000 lei, o parte din suma extorcată anterior.

În continuare, la data de 22 iunie 2012, ora 12.30, Achiruș Ion, aflându-se în orașul Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, împreună cu responsabilul tehnic Haruța Hristofor, a pretins și extorcat de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu 10000 lei, indicând necesitatea transmiterii sumei extorcate restante drept condiție de semnare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca.

La data de 28 iunie 2012, ora 12.00-12.05, Haruța Hristofor, în discuție telefonică cu Ciorba Sergiu, a confirmat repetat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, pune condiții și creează impedimente pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul Comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca.

Totodată, Haruța Hristofor, s-a obligat să insiste pe lângă Achiruș Ion în vederea semnării proceselor-verbale de recepție finală.

În discuția telefonică din 28 iunie 2012, ora 16.18-16.20, care a avut loc între Haruța Hristofor și Ciorba Sergiu, primul a confirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, a acceptat oferta făcută de Ciorba Sergiu și, în calitate de președinte al comisiei, urmează să semneze procesele-verbale de recepție finală.

La data de 17 iulie 2012, ora 16.40, responsabilul tehnic Haruța Hristofor, acționând la indicația lui Achiruș Ion, aflându-se în holul etajului doi al sediului Consiliului raional Basarabeasca, a acceptat și a primit de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu suma de 10000 lei.

Tot atunci, suma de bani primită a fost împărțită de către responsabilul tehnic Haruța Hristofor, între membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume: vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion a primit 7000 lei, responsabilul tehnic din cadrul Comisiei, Haruța Hristofor - 1700 lei și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul Comisiei Bolgar Svetlana - 1300 lei.

În continuare, acționând conform înțelegerii prealabile, din suma de 7000 lei, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion i-a transmis președintelui Raionului Basarabeasca, Cernauțan Ilie suma de 2500 lei, care la rândul său a acceptat-o și primit-o.

**2.1.** Tot el, Cernauțan Ilie, în perioada decembrie 2011 - iulie 2012, fiind responsabil, conform Legii privind administrația publică locală, de monitorizarea și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public, precum și de verificarea, din oficiu sau la cerere, a cheltuirii mijloacelor bănești a bugetului raional Basarabeasca, prin urmare fiind persoană care are influență asupra membrilor Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, și anume a vicepreședintelui raionului Basarabeasca Achiruș Ion, fiind inclusiv președinte al comisiei menționate,

responsabilul tehnic Haruța Hristofor și a șefului-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana, prin intermediul acestora, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne a pretins, acceptat și primit, prin mijlocitor, bani pentru sine în scopul intervenirii pe lângă membrii comisiei menționate în vederea determinării acestora să urgenteze semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca.

În continuare, membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, care era desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilul tehnic Haruța Hristofor și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana, acționând conform înțelegerii prealabile, sub amenințarea de a nu semna procesele-verbale menționate, prin crearea intenționată a unor condiții care îl impuneau pe Ciorba Sergiu să le ofere în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale, au extorcat prin cuvinte, gesturi și semne de la Ciorba Sergiu bani în sumă de 30000 lei.

La data de 06 aprilie 2012, ora 16.00, Achiruș Ion, aflându-se în orașul Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional Basarabeasca, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu a convenit și acceptat că pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul Comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca, Ciorba Sergiu urmează să-i transmită 10000 lei drept primă rată din suma de 30000, extorcată anterior.

În continuare, la 06 aprilie 2012, Haruța Hristofor, aflându-se în orașul Basarabeasca, sediul Consiliului raional, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit și indicațiile lui Achiruș Ion, în discuție cu Ciorba Sergiu, prin cuvinte, gesturi și semne i-a sugerat ultimului că dacă nu va accepta condițiile impuse de președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, comisia nu va semna procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca.

La data de 18 aprilie 2012, ora 12.00, Achiruș Ion, aflându-se în mun.Chișinău, perimetru bd.Ștefan cel Mare 73, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu, a convenit ca banii extorcați să fie transmiși prin intermediul responsabilului tehnic Haruța Hristofor.

La data de 20 aprilie 2012, ora 14.20, Haruța Hristofor, aflându-se în orașul Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, în automobilul lui Ciorba Sergiu, de model „Nissan”, cu n/î XXXXX, continuându-și intențiile sale criminale a acceptat și primit de la Ciorba Sergiu suma de 10000 lei, o parte din banii extorcați anterior.

În continuare, la 22 iunie 2012, ora 12:30, Achiruș Ion, aflându-se în orașul Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, împreună cu responsabilul tehnic

Haruța Hristofor a pretins și extorcat de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu 10000 lei indicând necesitatea transmiterii sumei extorcate restante drept condiție de semnare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca.

La data de 28 iunie 2012, ora 12.00-12.05, Haruța Hristofor, în discuție telefonică cu Ciorba Sergiu, a confirmat repetat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, pune condiții și creează impedimente pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca.

Totodată, Haruța Hristofor, s-a obligat să insiste pe lângă Achiruș Ion, în vederea semnării proceselor-verbale de recepție finală.

În discuția telefonică din 28 iunie 2012, ora 16.18-16.20, care a avut loc între responsabilul tehnic Haruța Hristofor și Ciorba Sergiu, primul a confirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, a acceptat oferta făcută de către Ciorba Sergiu și urmează să semneze în calitate de președinte al comisiei procesele-verbale de recepție finală.

La data de 17 iulie 2012, ora 16.40, responsabilul tehnic Haruța Hristofor, acționând la indicația inculpatului Achiruș Ion, aflându-se în holul etajului doi al sediului Consiliului raional Basarabeasca, a acceptat și primit de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu suma de 10000 lei.

Tot atunci, banii primiți au fost împărțiți de către responsabilul tehnic Haruța Hristofor între membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume: vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion a primit 7000 lei, responsabilul tehnic din cadrul comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Haruța Hristofor - 1700 lei și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Bolgar Svetlana - 1300 lei.

În continuare, acționând conform înțelegerii prealabile, din suma de 7000 lei, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion i-a transmis președintelui Raionului Basarabeasca Cernaутан Ilie suma de 2500 lei, care la rândul său a acceptat-o și primit-o.

### 3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

- Cernaутан Ilie să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe o perioadă de 4 ani și în baza art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 12 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe termen de 4 ani;

- Achiruș Ion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal la 12 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe o perioadă de 5 ani și în baza art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 15 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe termen de 5 ani;

- Bolgar Svetlana să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe o perioadă de 4 ani și în baza art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod penal la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 8 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe termen de 4 ani;

- Haruța Hristofor să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe o perioadă de 4 ani și în baza art.42,326 alin.(2) lit.b) Cod penal 5 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 10 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în organele administrației publice pe termen de 4 ani.

În sensul celor solicitate, procurorul a invocat că prima instanță nu a enunțat temeiurile pentru achitarea inculpaților de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 Cod penal, precum și achitarea integrală a inculpatei S.Bolgar; - eronat a considerat că acuzarea nu a calificat corect acțiunile și respectiv, greșit a dispus achitarea inculpaților; - instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei și eronat a considerat drept nule o parte din măsurile speciale de investigație, pe motiv că organul de urmărire penală a avut o ingerință activă și nu a respectat obligația pasivă; - instanța a interpretat eronat termenul „influență”; - instanța nu a ținut cont de gravitatea faptelor comise, și anume efectele corupției, individualizând eronat pedepsele penale;

- avocatul Ș.Porumbescu în numele inculpatului I.Cernauțan, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, pe motiv că în acțiunile lui nu sunt întrunite elementele infracțiunii, invocând că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate nu este probată; - instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei, iar declarațiile lui S.Ciorba date în cadrul urmăririi penale și cele date la faza cercetării judecătorești sunt diferite; - partea descriptivă a învinuirii este în contradicție cu partea rezolutivă a semnelor calificative a componenței de infracțiune; - în procesul urmăririi penale, organul de urmărire penală a comis încălcări de procedură;

- inculpatul I.Cernauțan, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat pe motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele infracțiunii, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei, vinovăția sa în comiterea infracțiunii incriminate nefiind probată; - partea acuzării nu a demonstrat prezența laturii subiective în acțiunile sale și nu s-a confirmat faptul că el ar fi extorcat bani; - la baza condamnării au fost puse probe declarative și contradictorii, precum și instanța a dat o apreciere selectivă probelor; - în procesul urmăririi penale, organul de urmărire penală a comis încălcări de

procedură;

- avocatul H.Cîrboba în numele inculpatului I.Achiruș, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, invocând că instanța a apreciat arbitrat probele și circumstanțele cauzei; - nu a fost stabilit rolul lui S.Ciorba și cine l-a împuternicit să reprezinte interesele companiei „Croconstruct-Prim” SRL; - în procesul urmăririi penale, organul de urmărire penală a comis încălcări grave de procedură;

- inculpatul I.Achiruș, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, invocând că probele au fost administrate de către organul de urmărire penală cu încălcarea gravă a normelor de procedură penală; - până la expedierea dosarului în instanța de judecată, nu i s-a oferit posibilitatea să facă cunoștință cu materialele cauzei, precum și nu a fost asigurat cu traducător; - cauza penală a fost fabricată de martorul principal din partea acuzării, S.Ciorba, care a avut calitatea de agent provocator; - instanța a apreciat arbitrat probele și circumstanțele cauzei;

- avocatul G.Medeleanu în numele inculpatului H.Haruța, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, invocând că inculpatul nu poate fi subiect al componenței infracțiunii, iar acuzarea nu a prezentat probe care să dovedească contrariul; - instanța a pus la baza sentinței de condamnare probe care au fost administrate cu încălcarea normelor de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, apelurile declarate de către procuror, avocatul Ș.Porumbescu în numele inculpatului I.Cernauțan și inculpat, avocatul H.Cîrboba în numele inculpatului I.Achiruș și inculpat și de către avocatul G.Medeleanu în numele inculpatului H.Haruța au fost admise, casată sentința în partea achitării lui S.Bolgar în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal și condamnării lui I.Cernauțan și I.Achiruș în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal și a lui H.Haruța în baza art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, după cum urmează.

- *Cernauțan Ilie* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal la 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- *Achiruș Ion* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- *Haruța Hristofor* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal la 7 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, iar în temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, s-a dispus executarea separată a pedepselor aplicate prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 25 iunie 2012 - 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității și prin prezenta sentință;

- *Bolgar Svetlana* a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal la 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 3

ani. În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 5 ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că situația de fapt și de drept reținută de către prima instanță nu corespunde pe toate capetele de învinuire aduse inculpaților. Deși instanța corect a conchis că inculpații urmează să fie achitați de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod penal, eronat a achitat-o pe S.Bolgar de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute art.324 alin.(2) lit.b), c) Cod penal. De asemenea, deși prima instanță corect a stabilit că inculpații I.Cernauțan, I.Achiruș și H.Haruța au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.324 Cod penal - corupere pasivă, nu a dat o încadrare juridică corespunzătoare acțiunilor acestora.

Astfel, faptele comise de către I.Cernauțan și I.Achiruș urmau corect a fi reîncadrate din prevederile art.324 alin.(3) lit.a) în cele ale art.324 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, iar cele comise de către H.Haruța și S.Bolgar - în baza art.324 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, astfel cum a fost formulată învinuirea.

Cu referire la infracțiunea imputată inculpaților I.Cernauțan, I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar în baza art.42, 326 Cod penal, instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia potrivit căreia vinovăția inculpaților în săvârșirea respectivei infracțiuni nu este probată, achitându-i, pe motiv că nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

În acest sens, instanța de apel a precizat că în temeiul art.8 alin.(1) și (3) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Complementar, instanța de apel a indicat că, în situația în care a fost recunoscută vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 Cod penal - corupere pasivă, încadrarea acțiunilor în baza art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod penal, pentru aceeași faptă, ar duce la o dublă sancționare a inculpaților, ceea ce contravine principiilor fundamentale de drept penal și procesual penal.

Totodată, instanța de apel a precizat că, în cazul infracțiunii prevăzute de art.326 Cod penal, înțelegerea ce vizează îndeplinirea ori îndeplinirea cu întârziere sau grăbită a unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, poate avea loc între corupător și o altă persoană (alta decât o persoană publică, o persoană cu funcție de demnitate publică, o persoană publică străină sau un funcționar internațional), astfel în cadrul acestei infracțiuni se trafică influența și nu funcția, menționând în acest sens că, între inculpații I.Cernauțan, I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar există raporturi de subordonare, control și colaborare, iar potrivit art.326 Cod penal, respectivele acțiuni nu sunt caracteristice infracțiunii de trafic de influență și astfel, în acțiunile inculpaților

lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

**4.1.** Cu referire la infracțiunea imputată inculpaților I.Cernauțan, I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar în baza art.324 alin.(2) Cod penal, instanța de apel a constatat că:

- **Cernauțan Ilie**, activând în calitate de președinte al raionului Basarabeasca, fiind desemnat în baza deciziei consiliului raional Basarabeasca nr.03/03 din 09.07.2011, fiind autoritate publică executivă a consiliului raional Basarabeasca, adică având statut de persoană publică, căreia, prin lege, i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea îndeplinirii activității de interes public, a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice stabilite de art.53 alin.(1) lit.b), c), d), d<sup>2</sup>), g), i), j) din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, și anume asigură, în limitele competenței sale, respectarea Constituției, a legilor și altor acte normative, contribuie la menținerea ordinii publice, asigurarea securității și apărarea drepturilor cetățenilor, contribuie la buna colaborare a serviciilor publice desconcentrate în soluționarea problemelor de interes raional, asigură monitorizarea și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public, semnează actele și contractele încheiate în numele raionului sau al consiliului raional, exercită funcția de ordonator principal de credite al raionului, verifică, din oficiu sau la cerere, încasarea mijloacelor la bugetul raional și cheltuirea lor, informează operativ consiliul raional despre situația existentă, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice ale consiliului raional; audiază rapoartele și informațiile șefilor acestor servicii și propune soluții pentru îmbunătățirea activității acestora; ignorând prevederile art.2 din Legea privind Codul de conduită a funcționarului public nr.25-XVI din 22.02.2008, potrivit căroră, în exercitarea funcției publice, funcționarul public se călăuzește de principiile legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității, precum și prevederile Legii privind statutul alesului local nr.768-XIV din 02.02.200, potrivit căroră, alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, acționând în complicitate cu mai multe persoane, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a primit bani ce nu i se cuvin, în următoarele circumstanțe.

În perioada decembrie 2011 - iulie 2012, fiind responsabil, conform Legii privind administrația publică locală, de monitorizare și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public precum și de verificarea, din oficiu sau la cerere, a cheltuirii mijloacelor bănești a bugetului raional Basarabeasca, prin urmare fiind persoană care are influență asupra membrilor Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, și anume a vicepreședintelui raionului Basarabeasca Achiruș Ion, care era desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilului tehnic Haruța Hristofor și a șefului-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana, prin intermediul acestora, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne a pretins, acceptat și primit, prin mijlocitor, bani pentru sine în scopul intervenirii pe lângă membrii comisiei menționate în vederea determinării acestora să urgenteze semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar

„Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, până când directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu nu v-a oferi mită în mărime de 30000 lei.

În continuare, membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca, Achiruș Ion care era desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilul tehnic Haruța Hristofor și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana, acționând conform înțelegerii prealabile, sub amenințare cu refuzul de a semna procesele-verbale menționate, prin crearea intenționată a unor condiții care să-l determine pe Ciorba Sergiu să le ofere banii solicitați, în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale, au extorcat de la acesta, prin cuvinte, gesturi și semne, 30000 lei.

În continuare, la 06 aprilie 2012, ora 16.00, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu a convenit și acceptat că pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, Ciorba Sergiu urmează să-i transmită 10000 lei drept prima rată din suma de 30000, extorcată anterior.

La 06 aprilie 2012, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, la sediul Consiliului raional, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit și indicațiile lui Achiruș Ion, în discuție cu Ciorba Sergiu, prin cuvinte, gesturi și semne, i-a sugerat ultimului că dacă nu va accepta condițiile impuse de către președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, comisia nu o să semneze procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 18 aprilie 2012, ora 12.00, Achiruș Ion, aflându-se în mun.Chișinău, perimetru bd.Ștefan cel Mare 73, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu, a convenit ca banii extorcați să fie transmiși prin intermediul responsabilului tehnic Haruța Hristofor.

La 20 aprilie 2012, ora 14.20, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, în automobilul lui Ciorba Sergiu, de model „Nissan”, cu n/î XXXXX, continuându-și intențiile criminale, a acceptat și primit de la Ciorba Sergiu, suma de 10000 lei, ceea ce constituie o parte din banii extorcați anterior.

În continuare, la 22 iunie 2012, ora 12.30, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional împreună cu responsabilul tehnic Haruța Hristofor a pretins și extorcat de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu 10000 lei, indicând necesitatea transmiterii sumei extorcate restante drept condiție de semnare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 28 iunie 2012, ora 12.00-12.05, Haruța Hristofor, în discuție telefonică cu Ciorba Sergiu, a reconfirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, pune condiții și creează impedimente pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

Totodată, Haruța Hristofor s-a obligat să insiste pe lângă Achiruș Ion în vederea semnării proceselor-verbale de recepție finală.

În discuția telefonică din 28 iunie 2012, ora 16.18-16.20, care a avut loc între Haruța Hristofor și Ciorba Sergiu, primul i-a confirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, i-a acceptat oferta făcută și că urmează să semneze procesele-verbale de recepție finală.

La 17 iulie 2012, ora 16.40, responsabilul tehnic Haruța Hristofor, acționând la indicația lui Achiruș Ion, aflându-se în holul de la etajul doi al sediului Consiliului raional Basarabeasca, a acceptat și a primit de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu, banii în număr de 10000 lei.

Tot atunci, banii primiți au fost împărțiți de către responsabilul tehnic Haruța Hristofor, între membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, a primit 7000 lei, responsabilul tehnic din cadrul Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Haruța Hristofor a primit 1700 și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Bolgar Svetlana a primit 1300 lei.

În continuare, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, acționând conform înțelegerii prealabile, din cei 7000 lei, i-a transmis președintelui raionului Basarabeasca Cernauțan Ilie 2500 lei, pe care ultimul i-a acceptat și primit.

- **Achiruș Ion**, activând în calitate de vicepreședinte al raionului Basarabeasca, fiind desemnat în baza deciziei Consiliului raional Basarabeasca nr.03/04 din 09.07.2011, fiind autoritate publică executivă a consiliului raional Basarabeasca, adică având statut de persoană publică, căreia, prin lege, i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice stabilite, inclusiv de art.22 alin.(1) lit.a), b), c), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008 și anume: funcționarul public este obligat să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor; să fie loial autorității publice în care activează; să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu; să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege; să respecte regulamentul intern, ignorând prevederile art.2 din Legea privind Codul de conduită a funcționarului public nr.25-XVI din 22.02.2008, potrivit căroră, în exercitarea funcției publice, funcționarul public se călăuzește de principiile legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității precum și prevederile Legii privind statutul alesului local nr.768-XIV din 02.02.200, potrivit căroră, alesul

local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, acționând în complicitate cu mai multe persoane, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută a primit bani ce nu i se cuvin, în următoarele circumstanțe.

În perioada decembrie 2011 - iulie 2012, fiind desemnat în calitate de președinte al comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, fiind împuternicit, în temeiul art.52 alin.(4) din Legea privind administrația publică locală, de monitorizarea și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public precum și de verificarea, din oficiu sau la cerere, a cheltuirii mijloacelor bănești a bugetului raional Basarabeasca, acționând la indicația președintelui raionului Basarabeasca, Cernașan Ilie, în participație cu membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, și anume responsabilul tehnic, Haruța Hristofor și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri, Bolgar Svetlana, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, le-a sugerat membrilor comisiei să tergiverseze semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, până când directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu nu v-a oferi mită în mărime de 30000 lei, bani pe care ulterior să-i împartă între ei.

În continuare, membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, fiind desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilul tehnic Haruța Hristofor și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana sub amenințare cu refuzul de a semna procesele-verbale menționate, prin crearea intenționată a unor condiții care să-l determine pe Ciorba Sergiu să le ofere banii solicitați, în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale, au extorcat de la acesta, prin cuvinte, gesturi și semne, 30000 lei.

În continuare, la 06 aprilie 2012, ora 16.00, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu a convenit și acceptat că pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, Ciorba Sergiu urmează să-i transmită 10000 lei drept prima rată din suma de 30000, extorcată anterior.

La 06 aprilie 2012, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, la sediul Consiliului raional, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit și indicațiile lui Achiruș Ion, în discuție cu Ciorba Sergiu, prin cuvinte, gesturi și semne, i-a sugerat ultimului că dacă nu va accepta condițiile impuse de către președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, comisia nu o să semneze procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza

contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 18 aprilie 2012, ora 12.00, Achiruș Ion, aflându-se în mun.Chișinău, perimetru bd.Ștefan cel Mare 73, urmărind scopul realizării planului infracțional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu, a convenit ca banii extorcați să fie transmiși prin intermediul responsabilului tehnic Haruța Hristofor.

La 20 aprilie 2012, ora 14.20, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional, în automobilul lui Ciorba Sergiu, de model „Nissan”, cu n/î XXXXX, continuându-și intențiile criminale, a acceptat și primit de la Ciorba Sergiu, suma de 10000 lei, ceea ce constituie o parte din banii extorcați anterior.

La 22 iunie 2012, ora 12.30, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional împreună cu responsabilul tehnic Haruța Hristofor a pretins și extorcat de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu 10000 lei, indicând necesitatea transmiterii sumei extorcate restante drept condiție de semnare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 28 iunie 2012, ora 12.00-12.05, Haruța Hristofor, în discuție telefonică cu Ciorba Sergiu, a reconfirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, pune condiții și creează impedimente pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

Totodată, Haruța Hristofor s-a obligat să insiste pe lângă Achiruș Ion în vederea semnării proceselor-verbale de recepție finală.

În discuția telefonică din 28 iunie 2012, ora 16.18- 6.20, care a avut loc între Haruța Hristofor și Ciorba Sergiu, primul i-a confirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, i-a acceptat oferta făcută și că urmează să semneze procesele-verbale de recepție finală.

La 17 iulie 2012, ora 16.40, responsabilul tehnic Haruța Hristofor, acționând la indicația lui Achiruș Ion, aflându-se în holul de la etajul doi al sediului Consiliului raional Basarabeasca, a acceptat și a primit de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu, banii în număr de 10000 lei.

Tot atunci, banii primiți au fost împărțiți de către responsabilul tehnic Haruța Hristofor, între membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, a primit 7000 lei, responsabilul tehnic din cadrul Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Haruța Hristofor a primit 1700 și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Bolgar Svetlana a primit 1300 lei.

În continuare, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, acționând conform înțelegerii prealabile, din cei 7000 lei, i-a transmis președintelui raionului

Basarabeasca Cernaућan Ilie 2500 lei, pe care ultimul i-a acceptat și primit.

- **Haruћa Hristofor**, activând, în baza deciziei președintelui raionului Basarabeasca nr.174 din 14.11.2011, în calitate de responsabil tehnic în cadrul Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranћa”, adică având calitatea de persoană publică, căreia, prin lege, i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea îndeplinirii activității de interes public, inclusiv de art.22 alin.(1) lit.a), b), c), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008 și anume: funcționarul public este obligat să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor; să fie loial autorității publice în care activează; să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu; să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege; să respecte regulamentul intern, ignorând prevederile art.2 al Legii privind Codul de conduită a funcționarului public nr.25-XVI din 22.02.2008, potrivit cărora, în exercitarea funcției publice, funcționarul public se călăuzește de principiile legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității acționând în complicitate cu mai multe persoane, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a primit bani ce nu i se cuvin, în următoarele circumstanțe.

În perioada decembrie 2011 - iulie 2012, fiind desemnat în calitate de membru al Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranћa” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, acționând la indicația vicepreședintelui raionului Basarabeasca, Achiruș Ion, în participație cu membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranћa” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca, Achiruș Ion, având de asemenea, calitatea de președinte al comisiei și șeful-interimar al Secției construcției, gospodărie comunală și drumuri, Bolgar Svetlana, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, le-a sugerat membrilor comisiei să tergiverseze semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranћa” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, până când directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu nu v-a oferi 30000 lei mită, bani pe care ulterior să-i împartă între ei.

În continuare, membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranћa”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, fiind desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilul tehnic Haruћa Hristofor și șeful-interimar al Secției construcției, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana sub amenințare cu refuzul de a semna procesele-verbale menționate, prin crearea intenționată a unor condiții care să-l determine pe Ciorba Sergiu să le ofere banii solicitați, în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale, au extorcat de la acesta, prin cuvinte, gesturi și semne, 30000 lei.

În continuare, la 06 aprilie 2012, ora 16.00, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional Basarabeasca, urmărind scopul realizării planului infracțional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu a convenit și acceptat că pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză

nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, Ciorba Sergiu urmează să-i transmită 10000 lei drept prima rată din suma de 30000, extorcată anterior.

La 06 aprilie 2012, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, la sediul Consiliului raional Basarabeasca, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit și indicațiile lui Achiruș Ion, în discuție cu Ciorba Sergiu, prin cuvinte, gesturi și semne, i-a sugerat ultimului că dacă nu va accepta condițiile impuse de către președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, comisia nu o să semneze procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 18 aprilie 2012, ora 12.00, Achiruș Ion, aflându-se în mun.Chișinău, perimetru bd.Ștefan cel Mare 73, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu, a convenit ca banii extorcați să fie transmiși prin intermediul responsabilului tehnic Haruța Hristofor.

La 20 aprilie 2012, ora 14.20, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional Basarabeasca, în automobilul lui Ciorba Sergiu, de model „Nissan”, cu n/î XXXXX, continuându-și intențiile criminale, a acceptat și primit de la Ciorba Sergiu, suma de 10000 lei, ceea ce constituie o parte din banii extorcați anterior.

La 22 iunie 2012, ora 12.30, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional Basarabeasca împreună cu responsabilul tehnic Haruța Hristofor a pretins și extorcat de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu 10000 lei, indicând necesitatea transmiterii sumei extorcate restante drept condiție de semnare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 28 iunie 2012, ora 12.00-12.05, Haruța Hristofor, în discuție telefonică cu Ciorba Sergiu, a reconfirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, pune condiții și creează impedimente pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

Totodată, Haruța Hristofor s-a obligat să insiste pe lângă Achiruș Ion în vederea semnării proceselor-verbale de recepție finală.

În discuția telefonică din 28 iunie 2012, ora 16.18-16.20, care a avut loc între Haruța Hristofor și Ciorba Sergiu, primul i-a confirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, i-a acceptat oferta făcută și că urmează să semneze procesele-verbale de recepție finală.

La 17 iulie 2012, ora 16.40, responsabilul tehnic Haruța Hristofor, acționând la

indicația lui Achiruș Ion, aflându-se în holul de la etajul doi al sediului Consiliului raional Basarabeasca, a acceptat și a primit de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu, banii în număr de 10000 lei.

Tot atunci, banii primiți au fost împărțită de către responsabilul tehnic Haruța Hristofor, între membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, a primit 7000 lei, responsabilul tehnic din cadrul Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Haruța Hristofor a primit 1700 și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Bolgar Svetlana a primit 1300 lei.

În continuare, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, acționând conform înțelegerii prealabile, din cei 7000 lei, i-a transmis președintelui raionului Basarabeasca Cernauțan Ilie 2500 lei, pe care ultimul i-a acceptat și primit.

- **Bolgar Svetlana**, activând în funcția de șef-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, fiind desemnată în baza deciziei președintelui raionului Basarabeasca nr.174 din 14.11.2011, în calitate de membru al Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, adică având calitatea de persoană publică, căreia, prin lege, i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice stabilite, inclusiv de art.22 alin.(1) lit.a), b), c), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008 și anume: funcționarul public este obligat să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor; să fie loial autorității publice în care activează; să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu; să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege; să respecte regulamentul intern, ignorând prevederile art.2 al Legii privind Codul de conduită a funcționarului public nr.25-XVI din 22.02.2008, potrivit cărora, în exercitarea funcției publice, funcționarul public se călăuzește de principiile legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității acționând în complicitate cu mai multe persoane, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută a primit bani ce nu i se cuvin, în următoarele circumstanțe.

În perioada decembrie 2011 - iulie 2012, fiind desemnată în calitate de membru al Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca, fiind împuternicită și acționând la indicația președintelui raionului Basarabeasca, Cernauțan Ilie, în participație cu membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” din cadrul secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca și anume, vicepreședintele raionului Basarabeasca, Achiruș Ion, având de asemenea, calitatea de președinte al comisiei și responsabilul tehnic, Haruța Hristofor, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, a pretins, acceptat și primit, personal, pentru sine și pentru o altă persoană, bani, în scopul intervenirii pe lângă membrii comisiei menționate în vederea determinării acestora să urgenteze semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare

a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, până când directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu nu v-a oferi 30000 lei mită, bani pe care ulterior să-i împartă între ei.

În continuare, membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintelui raionului Basarabeasca, Achiruș Ion, fiind desemnat și președinte al comisiei menționate, responsabilul tehnic Haruța Hristofor și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri Bolgar Svetlana sub amenințare cu refuzul de a semna procesele-verbale menționate, prin crearea intenționată a unor condiții care să-l determine pe Ciorba Sergiu să le ofere banii solicitați, în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale, au extorcat de la acesta, prin cuvinte, gesturi și semne, 30000 lei.

În continuare, la 06 aprilie 2012, ora 16.00, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional Basarabeasca, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu a convenit și acceptat că pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca, Ciorba Sergiu urmează să-i transmită 10000 lei drept prima rată din suma de 30000, extorcată anterior.

La 06 aprilie 2012, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, la sediul Consiliului raional Basarabeasca, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit și indicațiile lui Achiruș Ion, în discuție cu Ciorba Sergiu, prin cuvinte, gesturi și semne, i-a sugerat ultimului că dacă nu va accepta condițiile impuse de către președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, comisia nu o să semneze procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 18 aprilie 2012, ora 12.00, Achiruș Ion, aflându-se în mun.Chișinău, perimetru bd.Ștefan cel Mare 73, urmărind scopul realizării planului infrațional prestabilit în discuție cu Ciorba Sergiu, a convenit ca banii extorcați să fie transmiși prin intermediul responsabilului tehnic Haruța Hristofor.

La 20 aprilie 2012, ora 14.20, Haruța Hristofor, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional Basarabeasca, în automobilul lui Ciorba Sergiu, de model „Nissan”, cu n/î XXXXX, continuându-și intențiile criminale, a acceptat și primit de la Ciorba Sergiu, suma de 10000 lei, ceea ce constituie o parte din banii extorcați anterior.

În continuare, la 22 iunie 2012, ora 12.30, Achiruș Ion, aflându-se în or.Basarabeasca, în fața edificiului Consiliului raional Basarabeasca împreună cu responsabilul tehnic Haruța Hristofor a pretins și extorcat de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu 10000 lei, indicând necesitatea transmiterii sumei extorcate restante drept condiție de semnare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr.IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din

s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

La 28 iunie 2012, ora 12.00-12.05, Haruța Hristofor, în discuție telefonică cu Ciorba Sergiu, a reconfirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, pune condiții și creează impedimente pentru semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție, efectuate de către SRL „Croconstruct-Prim”, în baza contractului de antrepriză nr IFB/F-6573-EC3 din 06.08.2010, încheiat între Agenția de implementare a SP și SRL „CRO-Construct” la Centrul comunitar „Speranța” din s.Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

Totodată, Haruța Hristofor s-a obligat să insiste pe lângă Achiruș Ion în vederea semnării proceselor-verbale de recepție finală.

În discuția telefonică din 28 iunie 2012, ora 16.18-16.20, care a avut loc între Haruța Hristofor și Ciorba Sergiu, primul i-a confirmat că președintele Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, i-a acceptat oferta făcută și că urmează să semneze procesele-verbale de recepție finală.

La 17 iulie 2012, ora 16.40, responsabilul tehnic Haruța Hristofor, acționând la indicația lui Achiruș Ion, aflându-se în holul de la etajul doi al sediului Consiliului raional Basarabeasca, a acceptat și a primit de la directorul SRL „Croconstruct-Prim”, Ciorba Sergiu, banii în număr de 10000 lei.

Tot atunci, banii primiți au fost împărțiți de către responsabilul tehnic Haruța Hristofor, între membrii Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, și anume vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, a primit 7000 lei, responsabilul tehnic din cadrul Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Haruța Hristofor a primit 1700 și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, Bolgar Svetlana a primit 1300 lei.

În continuare, vicepreședintele raionului Basarabeasca Achiruș Ion, acționând conform înțelegerii prealabile, din cei 7000 lei, i-a transmis președintelui raionului Basarabeasca Cernauțan Ilie 2500 lei, pe care ultimul i-a acceptat și primit.

**4.2.** Pentru cele constatate supra, instanța de apel a pus la bază declarațiile martorilor S.Ciorba, N.Arnaut, S.Busuioc, Gh.Casîm, V.Lupașcu, M.Jelezoglo, G.Dragnev, P.Nicolaeva, V.Cașu, F.Răcilă și actele cauzei - procesele-verbale ale interceptărilor și înregistrărilor comunicărilor, inclusiv cu înregistrare de imagini din 07.04.2012, 18.04.2012, 20.04.2012, 13.06.2012, 22.06.2012, 28.06.2012, 04.07.2012, 18.07.2012, avute între S.Ciorba, I.Achiruș, H.Haruța, prin care se confirmă faptul extorcării sumei de 30000 lei, condiționării transmiterii sumei de bani extorcate până la semnarea actelor de recepție de către inculpați, caracterul prelungit al acțiunilor acestora, de asemenea din aceste convorbiri rezultă coparticiparea atât a lui I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar în obligațiile cărora itra întocmirea și semnarea actului de recepție a lucrărilor, cât și a lui I.Cernauțan care, reieșind din discuția cu ceilalți inculpați, a cunoscut despre schema de transmitere a banilor și după percheziție le-a indicat acestora că trebuie să aibă o poziție unică de apărare, precum că banii depistați în urma percheziției i-au împrumutat; - de percheziție și examinare corporală a inculpaților, de percheziție în biroul de serviciu a lui S.Bolgar din 17.07.2012, de cercetare la fața locului, prin care se confirmă cu certitudine că la inculpații I.Cernauțan, I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar au fost ridicate mijloacele bănești extorcate și primite de la

S.Ciorba, prelucrate cu soluție fluorescentă „MITĂ CCEC”, soluție care a fost depistată și pe mâinile inculpaților I.Cernauțan și I.Achiruș; - de recepție și terminare a lucrărilor nr.174 din 14.11.2011, de examinare și recunoaștere a acestui proces-verbal ca document și anexat la dosar din 24.07.2012; - ordonanțele de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 27.07.2015; - mijloacele bănești extorcate și depistate la inculpați; - rapoartele de expertiză nr.1644-1647 CNEJ din 31.07.2012 și 02.08.2012, nr.483-490 CCCEC din 31.07.2012 și 02.08.2012, nr.9207 din 12.12.2014; corpurile delictive - opt unități optice de stocare a informației cu numerele 1004 - 1011.

Astfel, instanța de apel, dând o nouă apreciere probelor administrate în faza urmăririi penale, cercetate în prima instanță și instanța de apel, precum și apreciind probele noi prezentate instanței, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a stabilit că acțiunile inculpaților I.Cernauțan, I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar se încadrează în componența infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal - corupere pasivă, adică fapta persoanei publice care pretinde, acceptă și primește, prin mijlocitor, bani, ce nu i se cuvin, pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșită de două și mai multe persoane cu extorcarea de bunuri, fiind întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii.

În context, instanța de apel a menționat că argumentele inculpaților privind nevinovăția lor se combat prin cumulul de probe enumerate supra, nerecunoașterea vinei apreciind-o drept o metodă de apărare a acestora și un drept al lor de a nu se auto-incrimina.

Totodată, instanța a respins poziția adoptată de către inculpatul I.Carnauțan, precum că nu este vinovat de cele incriminate, deoarece se combate prin ansamblul de probe expuse supra, inclusiv prin declarațiile martorului S.Ciorba, care a comunicat că de mai multe ori a încercat să se adreseze președintelui raionului I.Carnauțan, denunțând abuzurile admise de I.Achiruș, însă acesta de fiecare dată îl orienta să se adreseze vicepreședintelui raionului Basarabeasca, adică inculpatului I.Achiruș.

La fel, instanța a respins versiunea lui I.Cernauțan, precum că a împrumutat banii depistați și ridicați de la el și nu are nimic cu comiterea acestei infracțiuni, pe motiv că în rezultatul măsurilor speciale de investigații, în cadrul discuțiilor dintre I.Achiruș cu S.Ciorba, inculpatul de mai multe ori a făcut aluzie, precum că suma cerută este așa de mare datorită faptului că sunt implicate mai multe persoane, inclusiv din conducerea raionului, fapt care a generat încrederea martorului că despre acțiunile infracționale ale lui I.Achiruș cunoaște și președintele, de aceea acesta de mai multe ori a încercat să intre la președintele de raion I.Cernauțan pentru a deplânge acțiunile coruptibile ale lui I.Achiruș, dar de fiecare dată fiind îndreptat spre I.Achiruș, a considerat că totul este regizat și dacă nu va acorda suma de bani extorcată, nu se va decide problema semnăturilor și în rezultat transferul de bani. Iar în final o parte din banii extorcați - 2500 lei au fost transmiși și primiți de către I.Cernauțan.

Tot la acest capitol instanța de apel a menționat că, declarațiile martorilor M.Jelezoglo, G.Dragnev, P.Nicolaeva, care au indicat precum că au auzit că I.Cernauțan căuta bani cu împrumut în acea zi, în nici un fel nu combat învinuirea în comiterea infracțiunii de corupere pasivă, deoarece nici unul din ei nu a declarat că ar fi văzut ca I.Achiruș să-i transmită inculpatului ca împrumut suma de 2500 lei. Mai mult că declarațiile acestor martori, pe lângă faptul că nu dovedesc nevinovăția lui

I.Cernauțan, sunt date de persoane apropiate acestuia, majoritatea cărora se află în raport de subordonare cu el, astfel încât este explicabilă tendința lor de a da declarații în favoarea acestuia.

Totodată, instanța a menționat că, din convorbirile purtate între toți inculpații în biroul președintelui de raion I.Cernauțan la 18.07.2012, rezultă că între inculpați a avut loc o înțelegere de a invoca existența unui împrumut bănesc, iar fiind audiat, I.Achiruș nu a confirmat declarațiile lui I.Cernauțan, declarând că nu exclude faptul că i-ar fi împrumutat vreodată bani acestuia, dar nu poate cu siguranță spune dacă în acea zi i-a împrumutat sau nu bani, deoarece nu ține minte.

Nefondate a considerat instanța și argumentele apărării, precum că învinuirea nu este concretă și nu reflectă circumstanțele și materialele cauzei, considerându-le ca având un caracter declarativ. La fel, instanța a indicat că nu pot fi reținute alegațiile, precum că învinuirea se referă la perioada decembrie 2011-iulie 2012, dar procesul-verbal de recepție a lucrărilor la Centrul Comunitar „Speranța” a fost semnat de toți membrii comisiei la 30 noiembrie 2011, or, în cadrul acțiunilor de corupere pasivă nu este determinant momentul primirii foloaselor patrimoniale - până la îndeplinirea unui serviciu, sau după aceasta.

De asemenea, instanța a respins argumentele apărării, precum că partea acuzării nu a prezentat probe care ar confirma că S.Ciorba este directorul „Croconstruct Prim”, or, pentru calificarea faptei ca corupere pasivă, este necesară calitatea specială a făptuitorului, și nu a victimei, astfel încât la caz nu este determinantă calitatea pe care o avea S.Ciorba, atâta timp cât el a fost nevoit să transmită remunerarea necuvenită către făptuitori, pentru a evita lezarea intereselor sale legitime.

Instanța de apel a constatat că prima instanță corect a apreciat critic declarațiile inculpatului I.Achiruș, care a indicat că a acționat în limitele legale, nu a admis careva încălcări, banii depistați asupra sa sunt dintr-un credit obținut de la o bancă comercială din or.Basarabeasca, nu a cerut careva sume de bani de la nimeni, nu a condiționat pe nimeni, că prezența materialului fluorescent de bancnote se explică prin faptul că posibil acestea au fost schimbate de organul de urmărire penală sau tratate deja după reținerea lui, și just a statuat că circumstanțele relatate de inculpat nu corespund realității, fiind infirmate prin declarațiile inculpatului H.Haruța, care a relatat că banii primiți de la S.Ciorba i-a transmis lui I.Achiruș, prin declarațiile lui I.Cernauțan, care a comunicat că banii depistați asupra sa i-a primit de la I.Achiruș cu titlu de împrumut, iar S.Bolgar a declarat că banii în sumă de 1300 lei i-a primit ca împrumut de la H.Haruța, precum și prin declarațiile martorului S.Ciorba, care a indicat că de fapt, toate tratativele le-a dus cu I.Achiruș și H.Haruța. Totodată, prin declarațiile martorului N.Arnaut se infirmă versiunea inițială a apărării, precum că banii primiți erau pentru restanțele la achitarea energiei electrice.

Instanța a apreciat critic alegațiile inculpatului I.Achiruș și a avocatului său, referitor la presupusele încălcări procesuale pe parcursul cauzei penale, or, acestea sunt nefondate, poartă un caracter formal, și anume referitor la faptul că:

- în demersurile și ordonanțele de prelungire este indicat numărul cauzei penale „2012036186” pe când corect era de indicat „2012036168”, deoarece s-a constatat că s-a comis o greșeală mecanică de culegere la calculator, indicându-se greșit cifrele, care sunt asemănătoare, iar conform art.249 Cod de procedură penală, în procesul penal se admit comiterea unor erori materiale, și indicarea în unele demersuri și ordonanțe de prelungire a unor date care nu schimbă esențial textul sau datele cu privire la cauză, la

fel, producerea unei greșeli mecanice nu exclude răspunderea penală pe care inculpatul ar urma în caz de condamnare s-o execute, odată ce fapta a fost comisă fiind probată prin probe administrate la cauză;

- privind excluderea ordonanței procurorului de conexare a cauzelor penale 2012036168 și 2012036739 ca probă, deoarece conexarea cauzelor nominalizate a avut loc conform prevederilor art.42 alin.(2), (3) Cod de procedură penală;

- privind încheierea emisă în vederea prelungirii interceptării și înregistrării comunicărilor din 17.07.2012, deoarece autorizarea a fost efectuată legal, fapt confirmat prin încheierea judecătorului de instrucție adoptată cu respectarea art.301, 305-306 Cod de procedură penală, iar prelungirea măsurilor speciale s-a efectuat în mod legal în conformitate cu prevederile art.135-137 Cod de procedură penală, prelungirile fiind efectuate în termenul de 30 zile indicat de către judecător, și normele menționate nu prevăd că prelungirea termenului urmează să fie consecutiv pe 30 zile, adică la expirare imediat să fie prelungit termenul pentru următoarea lună, odată ce în cadrul urmăririi penale în lunile în care nu a fost solicitată prelungirea, careva măsuri speciale de investigație nu au fost întreprinse și nu au fost preconizate;

- privind nulitatea proceselor-verbale de interceptare a comunicărilor, convorbirilor telefonice și a CD-rilor pe care au fost înregistrate comunicările, deoarece, după finisarea fiecărei măsuri speciale de investigație, care s-a efectuat în prezența și cu participarea DAO a CCCEC în conformitate cu prevederile art.135-136 Cod de procedură penală, de fiecare dată au fost întocmite procesele-verbale ținând cont de dispozițiile art.260, în care au fost incluse toate datele referitor la locul și data efectuării acțiunii urmăririi penale; funcția numele, prenumele persoanei care l-a întocmit; numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la efectuarea acțiunii de urmărire penală, obiecțiile și explicațiile acestora; data și ora începerii și terminării acțiunii de urmărire penală; descrierea amănunțită a faptelor constatate etc. și în care este mențiunea despre drepturile și obligațiile specialistului conform art.87 Cod de procedură penală, înregistrările și discuțiile fiind înregistrate pe CD-uri care nu se supun modificării fiind autentice, pentru care fapt și s-a semnat specialistul DAO a CCCEC la rubrica răspunderea pe care o poartă conform art.311-312 Cod penal, iar faptele care au fost documentate se confirmă și prin alte mijloace de probă, procesele-verbale de prezentare a materialelor cauzei penale, conform cărora învinuții au avut posibilitatea să facă cunoștință cu acestea și să înainteze cereri. Mai mult, în cadrul cercetării judecătorești, a fost dispusă efectuarea unui raport de constatare tehnico-științifică asupra înregistrărilor prezentate de partea acuzării în calitate de rezultate a măsurilor speciale de investigare, conform rezultatului nr.9207 din 12.12.2014, s-a constatat că imaginile video corespund mediului auditiv în care au fost efectuate, în ceea ce ține de data creării prezentă în caracteristicile purtătorilor electronici de informații se referă la acțiunea când fișierele menționate au fost înscrise pe disc-uri și nu reflectă data creării de facto a înregistrărilor, mai mult se constată că indicii menționați pot fi manipulați (denumirea fișierelor poate fi modificată, iar data și ora indicată în înregistrare indică data și ora setată la dispozitivul de înregistrare la acel moment);

- privind legalitatea participării specialiștilor DAO a CCCEC în cadrul măsurilor speciale de investigație, participarea acestora în cadrul cauzei penale a fost legală și în conformitate cu dispozițiile Legii cu privire la activitatea operativă de investigație, Legea CCCEC, Codul de procedură penală, ultimii în virtutea funcției pe care o dețin

cunoscând despre faptul răspunderii pe care o poartă, totodată ultimii nefiind persoane cointeresate, reieșind din atribuțiile lor acordate prin lege, urmând să conlucreze conform prevederilor normelor procesual penale cu organul de urmărire penală pentru obținerea scopului procesului penal, ca și alți specialiști, experți din alte instituții, care în virtutea atribuțiilor sale de serviciu conlucrează cu organul de urmărire penală a CCCEC, sau alte organe de stat, nefiind constatate careva încălcări în acest sens;

- privind anularea proceselor-verbale de cercetare și transmitere a banilor din 18.04.2012, marcare și examinare a banilor din 27.06.2012, deoarece la întocmirea acestora au fost respectate prevederile art.260 Cod de procedură penală, conținutul autentic ale acestora fiind confirmat prin semnăturile participanților la acțiunile procesuale nominalizate după ce a fost dat citire conținutul integral al actelor procesual-penale, astfel faptele indicate în procesele-verbale sus menționate fiind veridice și care duc la constatarea unor circumstanțe privind comiterea infracțiunii, conținutul acestora neputând fi pus la îndoială, chiar dacă participanții nu au semnat fiecare filă, este important că au fost semnate ultimele file care încheie procesul-verbal, cu atât mai mult că orice proces-verbal este dat citirii și conținutul căruia poate fi confirmat prin depozitiile participanților;

- privind declararea nulității probelor prezentate de către acuzare, pe motiv că nu a fost respectat termenul urmăririi penale, fiind omis de către procuror, deoarece, potrivit materialelor dosarului s-a constatat că, termenul urmăririi penale pe cauza dată a fost fixat pe data de 03.02.2012, momentul pornirii urmăririi penale, fiind prelungit consecutiv până la data de 15.08.2015, astfel că, careva acțiuni de urmărire penală nu au fost efectuate în afara termenului de urmărire penală;

- precum că, anumite acțiuni de urmărire penală au fost efectuate către de OUP al DGUP al CCCEC A.Sava, care nu este inclus în grupul organului de urmărire penală stabilit de către procuror, deoarece faptul dat se combate prin ordonanța Procurorului adjunct al Procurorului anticorupție, V.Morari din 09.02.2012, emisă în temeiul art.270 Cod de procedură penală, potrivit căreia A.Sava a fost inclus în grupul de urmărire penală în cauza dată, prin urmare acesta era în drept să efectueze acțiuni de urmărire penală în limita competenței prevăzute de art.57 Cod de procedură penală și nu poate invocat drept temei pentru declararea nulității probei;

- privind excluderea rapoartelor de expertiză din masa probatorie, deoarece la 24.07.2012 de către OUP al CCCEC au fost dispuse efectuarea a patru expertize chimice și tehnice a documentelor ridicate, care au fost aduse la cunoștința părților la 25.07.2012, adică a doua zi după dispunerea lor, fiind întocmite și procesele-verbale corespunzătoare, învinuții având posibilitatea de a înainta cereri, drept de care s-a folosit doar I.Cernaușan, iar faptul că ordonanțele de numire a expertizelor nominalizate au fost expediate către CNEJ înainte de a fi prezentate părților spre cunoștință, nu cade sub incidența art.251 Cod de procedură penală și nu constituie temei de declarare a nulității actului procesual. Conform normei date, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesual penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acestui act, iar alin.(4) al normei respective precizează că, încălcările indicate atrag nulitatea în acest sens doar dacă au fost invocate în cursul efectuării acțiunii, sau la terminarea urmăririi penale la prezentarea materialelor, ceea ce nu a fost făcut în speță. Mai mult că, în instanța de judecată părțile nu au fost lipsite de dreptul de a înainta demersuri privind numirea unor noi expertize

sau expertize suplimentare;

- privind declararea nulității rapoartelor de expertiză efectuate de către CNEJ cu participarea expertului stagiar O.Cataraga, pe motiv că se află în relații de serviciu cu colaboratorii CCCEC și ar fi o persoană cointeresată, deoarece, reținând prevederile art.88 Cod de procedură penală, se exclude faptul că O.Cataraga ar fi fost cointeresată în rezultatul efectuării expertizei, mai mult că experții au fost avertizați de răspundere penală pentru darea unor concluzii false;

- privind excluderea rapoartelor de expertiză din masa probatorie, deoarece s-a constatat că în luna aprilie a fost efectuat un raport de expertiză pe bancnote dat fiind faptul că urmare ca învinuiților să i se transmită prima tranșă în sumă de 10000 lei, în același timp se efectua și măsuri operative de investigație, ca înregistrarea comunicărilor și de imagini, care a fost prelungită și s-a înfăptuit până la momentul reținerii învinuiților, când a mai fost efectuată o expertiză, iar aducerea la cunoștință potențialilor învinuiți a rapoartelor de expertiză ar fi prejudiciat principiile scopului procesului penal și anume, administrarea probelor;

- privind anularea proceselor-verbale de percheziție corporală din 17.07.2012, pe motiv că s-a efectuat în lipsa apărătorului, deoarece alin.(7) din art.127 Cod de procedură penală, care prevede participarea apărătorului în cazul solicitării persoanei percheziționate, a fost inclus prin Legea din 05.04.2012 și publicată în MO nr.155-159 la 27.07.2012, prin urmare norma procesuală în cauză a intrat în vigoare după efectuarea acțiunii procesuale în cauză, nefiind retroactivă;

- privind excluderea proceselor-verbale de audiere a martorului S.Ciorba ca probe, deoarece plângerea acestuia a fost primită de organul de urmărire penală în corespundere cu prevederile art.262-263 Cod de procedură penală, la fel și procesele-verbale de audiere în calitate de martor au fost întocmite cu respectarea art.90, 260 Cod de procedură penală, declarațiile acestuia sunt veridice, consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului penal, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, care coroborează cu declarațiile celorlalți martori și cu probele materiale anexate la cauza penală - procesele-verbale privind înregistrarea comunicărilor și de imagini, interceptarea convorbirilor telefonice, efectuarea perchezițiilor etc. și confirmă, înafara oricăror dubii, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de corupere pasivă;

- privind neprezentarea traducătorului lui I.Achiruș de către organul de urmărire penală în cadrul acțiunilor procesuale, inclusiv la percheziția corporală, deoarece, în cadrul urmăririi penale ultimul nu a solicitat asigurarea sa cu traducător, fapt ce rezultă din înregistrată video în cadrul percheziției corporale, prin care se confirmă că ultimul cunoaște limba de stat și nu a avut careva obiecții în acest sens, toate actele procesuale întocmite în cadrul urmăririi penale au fost înscrise de către el în limba de stat, iar în ședința de judecată la solicitarea sa, a fost asigurată cu translator, astfel drepturile inculpatului au fost respectate în conformitate cu prevederile legale. Mai mult că, potrivit art.13 din Legea serviciului public nr.443, persoana care se angajează în serviciul public trebuie să cunoască limba de stat în limitele prevăzute de legislația privind funcționarea limbilor pe teritoriul R.Moldova. Astfel, conform legislației în vigoare, o condiție de bază pentru orice persoană care ocupă o funcție publică este cunoașterea limbii de stat, iar în speță I.Achiruș ocupa funcția publică de vicepreședinte al raionului Basarabasca, funcție publică care presupune cunoașterea limbii de stat;

- privind indicarea în procesul-verbal de percheziție că în cadrul acțiunii a fost folosită camera video de model „Sharp DCR” și nu „SONY DCR”, deoarece faptul dat

s-a datorat numărului mare de persoane care au fost implicate în comiterea infracțiunii, timpului restrâns pe care l-a avut ofițerul de urmărire penală, efectuându-se o eroare, care conform art.251 Cod de procedură penală nu generează nulitatea probei și nu afectează calitatea celor constatate pe înregistrarea video;

- precum că nu au fost indicați doi ofițeri ai Centrului în procesul-verbal de percheziție, deoarece în cadrul efectuării reținerii și percheziției nemijlocite a lui I.Achiruș au fost indicate toate persoanele participante la acțiunea nominalizată, fapt confirmat prin includerea acestora în procesul-verbal de percheziție, iar argumentul precum că în momentul reținerii, ofițerii l-au verificat prin buzunare, nu corespunde realității, dat fiind faptul că din momentul reținerii de facto, până la prezentarea ofițerului de urmărire penală, acțiunile colaboratorilor Centrului au fost înregistrate pe caseta mini DV, faptele respective fiind descrise detaliat în procesul-verbal de percheziție corporală a acestuia, ulterior la citirea procesului verbal menționat, I.Achiruș avea dreptul să indice obiectiile sale în procesul-verbal, însă asemenea fapte nu au fost indicate de acesta;

- precum că a avut loc schimbarea banilor, deoarece mijloacele bănești, conform procesului-verbal au fost marcate de către specialistul DAO a CCCEC, care nu este o persoană cointerесată, care poartă răspundere conform legislației în vigoare, totodată în cadrul procesului de examinare a banilor, suma de 10000 lei a fost primită de martorul S.Ciorba, pe care a transmis-o ulterior lui H.Haruța, faptul dat fiind înregistrat video, în procesele-verbale nominalizate fiind indicate seriile și nominalele acestor bancnote, care corespund cu cele ridicate de la I.Achiruș, I.Cernauțan, H.Haruța și S.Bolgar, fiind ireală substituirea mijloacelor bănești de către organul de urmărire penală în momentul reținerii inculpaților, iar conform rapoartelor de expertiză, caracteristicile substanței fluorescente depistată pe bancnotele ridicate în cadrul percheziției sunt identice cu cea care a fost folosită la marcarea bancnotele în cadrul procesului-verbal de marcarea.

De asemenea, instanța de apel a respins circumstanța unei „provocări” sau „instigări” a organului de urmărire penală la săvârșirea infracțiunii de către inculpați, indicând în acest sens că, mai întâi I.Achiruș insistent a pretins de la S.Ciorba bani în sumă de 30000 lei și doar după aceasta ultimul s-a adresat la Centrul Național Anticorupție, care a întreprins măsuri procesuale legale necesare pentru descoperirea infracțiunii. Totodată, instanța de apel a precizat că în acest proces nu au fost utilizați ofițeri sub acoperire sau agenți ai acestora, iar participarea benevolă a lui S.Ciorba la efectuarea măsurilor speciale de investigație orientate spre fixarea și documentarea acțiunilor inculpaților a fost confirmată de către acesta în instanța de judecată, astfel că infracțiunea a fost comisă fără concursul organelor de drept. În speță s-a constatat că colaboratorii CNA au reacționat la denunțul efectuat de martorul S.Ciorba, care s-a adresat la organul de drept, iar ofițerii s-au limitat la investigarea activității infracționale a inculpaților într-o manieră pasivă, ei nu au exercitat o influență de așa natură, încât să-i determine pe ultimii la săvârșirea infracțiunea.

A mai indicat instanța de apel că măsurile speciale de investigație în această cauză penală au fost autorizate în modul corespunzător, rezultatele acestora fiind verificate și legalizate prin încheiere irevocabilă a judecătorului de instrucție, neatacată de către inculpați. Iar inexistența unei presiuni din partea organului de urmărire penală se confirmă și prin materialele audio-video rezultate din măsurile speciale de investigații autorizate în cadrul cauzei penale, care indică direct că la momentul primirii banilor inculpații nu s-au opus actului de corupție. În sensul dat instanța a

reținut faptul că, tănuirea banilor de către inculpați în buzunarul hainelor/poșetelor indică direct că aceștia nu doar că nu intenționau să se opună acceptării banilor, ci și au premeditat momentul primirii acestora, utilizând tehnici de tănuire a produsului infracțional. Astfel, organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracționale, iar efectuarea măsurilor speciale de investigații în vederea documentării și fixării acțiunilor inculpaților nu poate fi percepută ca provocare, or, la momentul efectuării acestei măsuri organul de urmărire penală dispunea de informații referitoare la comiterea unei infracțiuni de către inculpați.

Totodată, instanța a indicat că cert s-a constatat că inculpații au fost cei care i-au sugerat martorului S.Ciorba în ce modalitate poate fi soluționată problema acestuia, din stenogramele convorbirilor reieșind clar că I.Achiruș prin gesturi, semne și cuvinte îi dădea de înțeles că până nu va achita sumele convenite, nu va primi procesele-verbale semnate, iar H.Haruța, în calitatea sa de intermediar, sub aura de compătimire falsă, de asemenea îi dădea de înțeles lui S.Ciorba că problema acestuia poate fi soluționată doar pe calea mituirii.

Reieșind din circumstanțele expuse, instanța de apel a concluzionat că acțiunile ofițerilor CNA nicidecum nu au avut efectul unei provocări și instigări la săvârșirea infracțiunii imputate inculpaților din partea autorităților statului, ci dimpotrivă, organul de urmărire penală a administrat probe care indică că infracțiunea ar fi fost săvârșită și fără intervenția colaboratorilor CNA, motiv pentru care a respins ca nefondate argumentele părții apărării, precum că la caz ar fi avut loc o provocare.

Cu referire la încadrarea acțiunilor inculpaților I.Cernauțan și I.Achiruș, instanța de apel a menționat că, prima instanță nu a ținut cont de specificul subiectului în cadrul infracțiunii de corupere pasivă și eronat a încadrat acțiunile acestora în prevederile art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, or, în virtutea art.123 alin.(3) Cod penal (în redacția care a fost în vigoare la momentul săvârșirii faptei), inculpații care dețineau funcțiile de președinte și respectiv, vicepreședinte al raionului Basarabeasca, nu au avut calitate de persoane cu funcții de demnitate publică, ci de persoane cu funcții publice și astfel, acțiunile acestora urmează a fi recalificate în prevederile art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal - corupere pasivă, adică fapta persoanei publice care pretinde, acceptă și primește, prin mijlocitor, bani, ce nu i se cuvin, pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșită de două și mai multe persoane cu extorcere de bunuri.

Cu referire la condamnarea lui H.Haruța în baza art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal, instanța de apel a menționat că prima instanță neîntemeiat a exclus lit.c) din calificarea acțiunilor acestuia conform învinuirii înaintate, or, potrivit materialelor cauzei, s-a constatat cu certitudine că inculpatul a extorcat mijloace bănești de la S.Ciorba.

La fel, instanța a respins argumentele părții apărării, precum că H.Haruța nu este subiect al infracțiunii, deoarece potrivit Deciziei președintelui raionului Basarabeasca nr.174 din 14.11.2011, inculpatul a fost desemnat în calitate de responsabil tehnic în cadrul comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul Comunitar „Speranța”, fiind o persoană publică, căruia prin stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea îndeplinirii activității de interes public, exercitând funcție producătoare de efecte juridice, în vederea îndeplinirii activității de interes public și de art.22 alin.(1) lit.a), b), c), f), g) din Legea nr.158/04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Totodată, instanța a indicat că vinovăția lui H.Haruța nu poate fi pusă la îndoială,

or, însuși inculpatul în ședința instanței de fond a relatat că la indicația lui I.Achiruș de mai multe ori s-a întâlnit cu S.Ciorba, cu care a comunicat pe marginea lucrărilor efectuate la Centrul comunitar „Speranța” și că a primit de la S.Ciorba pachete despre care și-a dat seama că sunt bani, pe care i-a transmis lui I.Achiruș, iar prin stenogramele convorbirilor anexate la materialele cauzei penale, se probează că H.Haruța a avut rolul de intermediar și majoritatea negocierilor pe marginea extorcării de bani de la S.Ciorba au fost duse anume de el, fapt ce dovedește prezența în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii imputate.

Cu referire la condamnarea inculpatei S.Bolgar în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, instanța de apel a menționat că prima instanță a constatat eronat că vinovăția acesteia nu este dovedită.

Astfel, instanța a indicat că, având în vedere acțiunile inculpatei și probele descrise mai sus, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice, administrate și cercetate de către instanță în condițiile art.27, 99-101 Cod de procedură penală, este certă și indubitabilă vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal.

În context, instanța de apel a precizat că martorul S.Ciorba a indicat că S.Bolgar, fiind membru de comisie, avea putere decizională și că a înțeles de la I.Achiruș că banii extorcați urmau a fi împărțiți cu mai multe persoane, inclusiv cu aceasta, iar nerecunoașterea vinei de către inculpată instanța a considerat-o drept o metodă de apărare și un drept al ei de a nu se auto-incrimina. De asemenea, instanța de apel a indicat că anume inculpata era persoana responsabilă de verificarea volumului lucrărilor efectuate și că anume cu aceasta a discutat I.Achiruș în ceea ce privește volumul lucrărilor și necesitatea semnării actelor de recepție după ce S.Ciorba a transmis prima parte din suma extorcată și a convenit în privința transmiterii celei de-a doua tranșe.

Instanța de apel a mai precizat că inculpata, deși inițial avea unele obiecții referitor la lucrările efectuate, la solicitarea lui I.Achiruș și H.Haruța a semnat procesele-verbale privind lucrările efectuate.

Astfel, instanța a conchis că vinovăția inculpatei în comiterea acțiunii de corupere pasivă se demonstrează și prin faptul că aceasta a fost reținută în flagrant, în geanta ei fiind depistată suma de 1300 lei cu însemnul „MITĂ CCEC”. Totodată instanța a apreciat critic versiunea inculpatei, precum că suma dată a fost luată cu împrumut de la H.Haruța, fiindcă fiica ei avea nevoie de bani pentru a pleca peste hotare, or, această versiune reprezintă o strategie de evitare a răspunderii penale, fiind lipsită de credibilitate.

Instanța de apel a indicat că culpabilitatea lui S.Bolgar în comiterea infracțiunii imputate se demonstrează și prin rezultatele măsurilor speciale de investigație or, din conținutul proceselor-verbale cu privire la interceptări și înregistrarea comunicărilor, rezultă cert că dânsa este implicată în schema infracțională de extorcare a banilor, că I.Achiruș are putere decizională și influență asupra acesteia, prin urmare coparticiparea lui S.Bolgar la comiterea infracțiunii este dovedită pe deplin prin ansamblul de probe enunțate la pct.5.3 al deciziei.

Respectiv, instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatei întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, adică atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, exprimate prin acțiunea de acceptare și primire, prin mijlocitor, bani ce nu i se cuvin, ca persoană publică, având calitatea de membru al Comisiei de recepție a lucrărilor la

Centrul comunitar „Speranța” din cadrul Secției asistență socială a Consiliului raional Basarabeasca.

La aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art.6, 7, 16, 61, 75-78 Cod penal, ținând cont de principiul legalității, egalității, umanismului, principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, de rezonanța socială a infracțiunii și de gravitatea ei, care face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia - interesul material, că a fost comisă cu intenție directă, de persoana inculpaților, și anume că I.Cernauțan anterior nu a fost judecat și are un copil la întreținere, că circumstanțe atenuante sau agravante în privința acestuia nu au fost stabilite; că I.Achiruș a avut un rol activ la extorcarea banilor, de comportamentul acestuia de până și după comiterea infracțiunii, fiind anunțat în căutare, că anterior nu a fost judecat și că în privința acestuia nu au fost stabilite circumstanțe atenuante sau agravante; că H.Haruța a avut un rol intermediar la extorcarea banilor, de comportamentul inculpatului de până și după comiterea infracțiunii, fiind anunțat în căutare, că anterior a fost judecat prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 25.06.2012, pe care nu și-a executat-o, că în privința acestuia circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite; că S.Bolgar este divorțată și are la întreținere un copil minor, și că în privința acesteia circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, instanța de apel a conchis că corijarea și reeducarea inculpaților I.Cernauțan, I.Achiruș și H.Haruța poate avea loc doar prin izolarea lor de societate, iar corijarea și reeducarea inculpatei S.Bolgar - prin aplicarea pedepsei închisorii, cu suspendare condiționată a executării ei pe un termen de probațiune.

#### 5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, indicând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei în partea achitării inculpaților I.Cernauțan, I.Achiruș, H.Haruța, S.Bolgar de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod penal și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei și eronat a considerat că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii de trafic de influență, vinovăția acestora fiind probată pe deplin; - instanța eronat a considerat că acuzarea a calificat incorect acțiunile inculpaților;

- avocatul P.Zamfir în numele inculpatului I.Achiruș care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - nu au fost întrunite elementele infracțiunii; - în partea descriptivă a rechizitoriului nu este descrisă fapta imputată inculpatului; - acțiunile inculpatului nu au fost descrise nici în partea descriptivă a sentinței; - instanța a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei, vinovăția inculpatului nefiind probată; - circumstanțele cauzei contravin probelor din dosar; - declarațiile martorului S.Ciorba date în cadrul urmăririi penale și ulterior în instanțele de judecată sunt contradictorii; - instanțele de judecată nu s-au expus în privința caracterului provocator al acțiunilor lui S.Ciorba, acesta, de fapt, nefiind director al „CRO-Construct” SRL; - poziția instanței de apel privind unele omisiuni și încălcări comise de organul de urmărire penală este arbitrară; - prima instanță nu s-a expus referitor la legalitatea ordonanței de numire a expertizei din

24.08.2012, proceselor-verbale al interceptărilor și înregistrărilor comunicărilor, inclusiv a celor cu înregistrare de imagini din 07.04.2012, 18.04.2012, 20.04.2012, 22.06.2012, 04.07.2012, 18.07.2012, raportul de expertiză nr.1645 CNEJ, 483, 484 CCEC din 22.08.2012; - instanța de apel nu a ținut cont de alegațiile inculpatului privind încălcarea drepturilor sale la faza de instrumentare a cauzei, adică posibilitatea de a lua cunoștință cu toate actele procesuale în limba rusă, în rest invocând aceleași motive indicate în apel;

- avocatul R.Tocan în numele inculpatului H.Haruța care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care inculpatul a fost pus sub învinuire; - H.Haruța a fost pus sub învinuire doar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal, instanța, însă l-a recunoscut vinovat, inclusiv în baza lit.c) al articolului; - instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art.324 Cod penal și nu s-a expus asupra acestui argument; - vinovăția inculpatului în săvârșirea respectivei infracțiuni nu a fost probată, în rest menținând motivele invocate în apel;

- avocatul A.Zadorojnîi în numele inculpatei S.Bolgar și inculpată care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și menținerea hotărârii, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru comiterea infracțiunii de corupere pasivă, în lipsa unor probe noi, deși prima instanță a achitat-o; - instanța a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei; - martorii au susținut declarațiile date anterior; - în decizie nu sunt descrise acțiunile inculpatei;

- avocatul D.Popescu în numele inculpatului I.Cernauțan care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod penal, pe motiv că în acțiunile lui nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, fie că fapta nu a fost comisă de către acesta sau, în caz că instanța nu va găsi temeiuri pentru achitarea lui I.Cernauțan - să fie încetat procesul penal privind tragerea la răspundere penală în baza art.324 Cod penal, pe motiv că nu sunt întrunite elementele infracțiunii; - deși inculpatul este învinuit de comiterea infracțiunii de corupere pasivă, în hotărârile instanțelor sunt descrise doar faptele comise de către I.Achiruș și H.Haruța și nu este descrisă fapta inculpatului, cu indicarea formei și gradului de vinovăție, motivelor și consecințelor infracțiunii; - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, - instanța nu s-a expus asupra argumentului precum că rechizitoriul nu conține fapta inculpatului; - rechizitoriul nu satisface exigențele de echitate a procedurilor de judecată, nu asigură o corectă și legală informare a inculpatului cu privire la învinuirea formulată prin ordonanța de punere sub învinuire în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) și alin.(3) lit.a) Cod penal; - modul de redactare și întocmire a rechizitoriului prezintă carențe ce trădează absența unui raționament logic și coerent, consecința directă și imediată fiind negarea substanțială a

echității procedurilor pentru inculpat; - instanța a apreciat arbitrar și eronat probele și circumstanțele cauzei; - vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate nu este probată, învinuirea fiind bazată doar pe presupuneri; - instanța nu a ținut cont și a pus la baza sentinței de condamnare probe obținute prin efectuarea măsurilor speciale de investigație, cu încălcări de procedură, inclusiv fiind efectuate în afara termenului de urmărire penală; - instanța nu a delimitat care anume probe dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, nu a stabilit toate circumstanțele prevăzute de art.389 alin.(1) Cod de procedură penală și nu și-a argumentat alegerile privind respingerea argumentului că suma de bani a fost împrumutată de către inculpat cu scopul de a pleca la un forum în România; - la faza urmăririi penale au fost comise erori de procedură care nu au fost corectate și anume, la prezenta cauză penală au fost anexate ordonanțele de prelungire a termenului de urmărire penală din 03.03.2012, 03.05.2012 și 03.07.2012, emise într-o altă cauză penală; - instanța eronat a reținut drept corp delict banii în sumă de 20000 lei; - au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fără a se ține cont de prevederile art.75, 76, 77, 78 Cod penal, constatând că circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

*Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror.*

Examinând recursul declarat de către procuror, instanța de recurs sesizează că acesta contestă decizia instanței de apel doar în partea menținerii sentinței, prin care inculpații au fost achitați de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod penal.

În acest sens, recurentul a invocat drept temei de declarare a recursului ordinar art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, precum și aprecierea arbitrară a probelor și circumstanțelor cauzei.

Conform prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția

Raportând norma respectivă la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, instanța de apel a făcut o analiză completă și detaliată a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, stabilind că inculpații corect au fost achitați de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42,326 alin.(2) lit.b) Cod penal imputate, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Consecvent, argumentele recurentului, precum că instanța de apel a apreciat arbitrar și eronat probele și circumstanțele cauzei, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate fiind cert dovedită, contravin materialelor cauzei, or, Colegiul penal reiterează că, instanța de apel corect și în deplină măsură a dat apreciere probelor și circumstanțelor cauzei și just a constatat că învinuirea adusă inculpaților în baza art.42,326 alin.(2) lit.b) Cod penal nu este bazată pe probe directe, pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția acestora, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Totodată, instanța de apel corect a stabilit că inculpații se aflau în raporturi de subordonare, control și colaborare, poziții ce nu sunt caracteristice infracțiunii de trafic de influență, lipsind subiectul infracțiunii imputate, și respectiv un element constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.326 Cod penal.

Consecvent, potrivit art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii se adoptă o sentință de achitare.

Complementar celor expuse supra, în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Funcția acuzării este pusă pe seama procurorului care intentează cauza penală, înaintează învinuirea, susține acuzarea în instanțele de judecată.

Colegiul penal constată că argumentele invocate de către procuror în recurs privind ilegalitatea hotărârilor în partea a cărei casare se solicită, descrise la pct.5 al prezentei decizii, țin de posibilitatea unei reaprecieri a stării de fapt, a circumstanțelor și probelor cauzei, care au fost obiect de discuție, inclusiv la judecarea cauzei în apel, asupra cărora, contrar celor afirmate de către procuror, instanța de apel s-a pronunțat argumentat și întemeiat, stabilind, în rezultat, că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele infracțiunii de trafic de influență.

Instanța de recurs, examinând argumentele recursului prin prisma materialelor cauzei ajunge la concluzia privind legalitatea deciziei instanței de apel în această parte și, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanței, își însușește argumentele enumerate în decizia instanței de apel, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19.04.1994, pct.61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, Colegiul penal constată că ambele instanțe au ținut seama de aceste prevederi legale și, examinând cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, just au constatat că inculpații, în virtutea funcțiilor deținute de persoane publice, reieșind din particularitățile impuse subiectului infracțiunii de trafic de influență, nu sunt subiecți ai infracțiunii de trafic de influență, corect concluzionând că fapta lor nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, or, în sensul art.326 Cod penal, termenul de „influență” privește acea influență care trebuie să izvorască din alte raporturi decât raporturile legale de subordonare, de control, colaborare, îndrumare, supraveghere etc., prevăzute de lege sau în baza legii.

În recursul ordinar procurorul a invocat că instanța de apel a dat o interpretare eronată probelor prezentate în confirmarea vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42,326 alin.(2) lit.b) Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal menționează că solicitarea procurorului bazată pe un astfel de argument nu constituie temei pentru reexaminarea cazului în aspectul reaprecierii circumstanțelor de fapt și de drept deja stabilite. Or, modul de apreciere a

probelor și circumstanțelor cauzei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, aprecierea probelor fiind obiectul examinării cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Făcând o analiză a criticilor expuse în recurs în raport cu apelul declarat și textul deciziei, Colegiul constată că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei.

Respectiv, coroborând cele expuse, Colegiul penal apreciază că, în fapt, decizia instanței de apel în partea menținerii sentinței de achitare a inculpaților de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42,326 alin.(2) lit.b) Cod penal, corespunde tuturor prevederilor art.394 Cod de procedură penală, este bine argumentată, motivată, fiind legală și întemeiată, și astfel nu se constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

*Cu referire la recursurile declarate de către avocatul P.Zamfir în numele inculpatului I.Achiruș, avocatul R.Tocan în numele inculpatului H.Haruța, avocatul A.Zadorojnii în numele inculpatei S.Bolgar și inculpată și avocatul D.Popescu în numele inculpatului I.Cernauțan.*

Examinând recursurile declarate de către sus-numiții, instanța de recurs sesizează că aceștia contestă hotărârile judecătorești doar în partea condamnării inculpaților în baza art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal.

Recurenții au invocat drept temei de declarare a recursurilor ordinare art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, precum și aprecierea arbitrară a probelor și circumstanțelor cauzei, avocatul D.Popescu în numele inculpatului I.Cernauțan, invocând inclusiv pct.10) al normei precitate.

Conform prevederilor art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 10) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptele inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, au fost aplicate pedepse individualizate contrar normelor legale.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursurile declarate, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor.

Astfel, Colegiul penal reține că potrivit sentinței, inculpata S.Bolgar a fost achitată de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, I.Cernauțan și I.Achiruș au fost recunoscuși vinovați și condamnați în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, iar H.Haruța a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Examinând apelurile declarate împotriva sentinței, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a considerat că inculpata S.Bolgar urmează a fi achitată de sub învinuirea înaintată, iar în privința inculpaților I.Cernauțan, I.Achiruș și H.Haruța instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit că inculpații au săvârșit

infracțiunea prevăzută de art.324 Cod penal, însă a dat o încadrare juridică greșită acțiunilor acestora.

Prin urmare, examinând cauza în ordine de apel, instanța a decis condamnarea inculpaților S.Bolgar și H.Haruța conform învinuirii formulate, reîncadrarea faptelor inculpaților I.Cernauțan și I.Achiruș din prevederile art.324 alin.(3) lit.a) în cele ale art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal.

Cu referire la argumentul recurenților, precum că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate să fie justă și întemeiată, fiind întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii.

Conform textului deciziei, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, se dovedește prin cumulul de probe acumulate legal în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanțele de judecată, și anume prin declarațiile:

- martorului S.Ciorba, care a menționat că vicepreședintele raionului Basarabeasca I.Achiruș, care era și președinte al Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, i-a cerut 30000 lei pentru a nu crea impedimente la efectuarea lucrărilor de construcție la Centrul comunitar „Speranța”. Inculpatul i-a comunicat că suma solicitată urma să fie împărțită și cu alte persoane, inclusiv cu I.Cernauțan. De asemenea, acesta i-a indicat că banii urmează să-i transmită prin H.Haruța, iar la nenumăratele adresări către președintele raionului Basarabeasca, I.Cernauțan privind acțiunile defectuoase ale lui I.Achiruș, acesta refuza să se implice, menționând că ultimul este unicul responsabil de problemele legate de Centrul comunitar nominalizat. Același lucru i-a zis și șeful-interimar al Secției construcții, gospodărie comunală și drumuri din cadrul Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, care avea, inclusiv calitatea de membru al Comisiei, S.Bolgar;

- martorul S.Busuioc, care a declarat că fiind membru al Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța”, H.Haruța a insistat ca el să semneze procesul-verbal de recepție finală a lucrărilor;

- martorul M.Jelezoglo, care a declarat că pe S.Ciorba nu-l cunoaște, dar a auzit că acesta a intrat în biroul lui I.Achiruș;

- martorul V.Cașu, care a declarat că S.Ciorba i-a oferit un loc de muncă, și anume să efectueze unele lucrări la Centrul comunitar „Speranța”. Din banii promiși pentru munca prestată, i-au fost achitați doar 600 lei, S.Ciorba indicând că nu are bani, deoarece nu au fost semnate actele;

- procesele-verbale ale interceptărilor și înregistrărilor comunicărilor, inclusiv cu înregistrare de imagini din 07.04.2012, 18.04.2012, 20.04.2012, 13.06.2012, 22.06.2012, 28.06.2012, 04.07.2012, 18.07.2012, prin care se confirmă implicarea inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate; sumele de bani solicitate și transmiterea lor prin H.Haruța și acceptarea lor de către acesta din urmă, I.Achiruș, I.Cernauțan și

S.Bolgar; coparticiparea inculpatei S.Bolgar, puterea decizională și influența lui I.Achiruș asupra acesteia; condiționarea eliberării actelor după transmiterea sumei extorcate drept mită; solicitarea lui I.Cernauțan adresată inculpaților I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar de a adopta o poziție de apărare unică, precum că banii depistați și ridicați de la ei în urma percheziției au fost luați cu împrumut;

- procesele-verbale de percheziție și examinare corporală din 17.07.2012, potrivit cărora inculpații I.Cernauțan, I.Achiruș și H.Haruța au predat benevol mijloacele financiare deținute asupra lor, I.Cernauțan declarând că suma ridicată de 2500 lei a fost primită de la I.Achiruș cu împrumut, I.Achiruș declarând că suma de 4500 lei ridicată de la el reprezintă suma împrumutată anterior lui H.Haruța, iar de la H.Haruța au fost ridicate mijloace bănești în sumă de 1700 lei.

Pe palmele lui H.Haruța, la examinarea acestora cu lampa ultravioletă, a fost depistată substanță fluorescentă de culoare verzuie, iar la examinarea bancnotelor ridicate de la inculpații I.Cernauțan, I.Achiruș și H.Haruța, s-a depistat substanță fluorescentă de culoare verzuie și inscripția pe acestea, cu creion de culoare albastră, „Mită CCCEC”;

- procesele-verbale de percheziție în biroul inculpatei S.Bolgar și examinare corporală din 17.07.2012, potrivit cărora aceasta a declarat că banii primiți de la H.Haruța se află în portmoneul ei, pe care l-a predat benevol, în interior căruia a fost depistată și ridicată suma de 1300 lei, iar la examinarea bancnotelor ridicate de la inculpată, s-a depistat substanță fluorescentă de culoare verzuie și inscripția pe acestea, cu creion de culoare albastră, „Mită CCCEC”;

- procesul-verbal de recepție și terminare a lucrărilor la Centrul comunitar multifuncțional „Speranța” din or.Basarabeasca nr.174 din 14.11.2011, potrivit căruia lucrarea a fost finalizată conform proiectului, în deplină măsură, recepția fiind acceptată la 28.12.2011 și semnată de către I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar;

- dispoziția președintelui raionului Basarabeasca I.Cernauțan nr.174 din 14.11.2011, prin care s-a dispus instituirea Comisiei de lucru pentru recepție și terminarea lucrărilor de construcție a Centrului comunitar multifuncțional „Speranța” din s.Sadaclia, cu indicarea componenței nominale a membrilor acesteia și funcțiile deținute, din care făceau parte și inculpații I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar;

- mijloacele bănești extorcate și depistate la inculpați;

- rapoartele de expertiză nr.1644 CNEJ, 489, 490 CCCEC din 31.07.2012, nr.1647 CNEJ, 487, 488 CCCEC din 31.07.2012, nr.1646 CNEJ, 485, 486 CCCEC și nr.1645 CNEJ, 483, 484 CCCEC din 02.08.2012, potrivit cărora au fost examinate bancnotele ridicate de la inculpați și mostrele de vată cu care le-au fost prelucrate acestora mâinile și în rezultat s-a constatat că pe bancnote se conțin inscripții latente care se vizualizează în raze ultraviolete, cu lungimea de undă de 365 nm, cu fluorescență albastră (azurie) și se prezintă sub formă de texte manuscrise, dispuse în câte două rânduri, cu același conținut: „Mita CCCEC”, executate cu colorant cu proprietăți caracteristice substanțelor utilizate în scopuri speciale, care în raze UV (365 nm) are fluorescență de culoare albastră (azurie). Pe ambele suprafețe ale acestor bancnote sunt prezente particule ale unui praf străin, care posedă proprietăți, caracteristice substanțelor chimice speciale. Aceste substanțe, /praful/, au în raze UV (365 nm) fluorescență de culoare verde-galben și aceeași compoziție chimică. Bancnotele în cauză, corespund după calitatea și metoda imprimării recuzitelor, bancnotelor autentice (confeționate la întreprinderile specializate).

Pe tamponanele de vată, cu care au fost prelucrate mâinile inculpaților S.Bolgar, I.Cernauțan și I.Achiruș substanțe /particule de praf străin/ cu proprietăți caracteristice substanțelor chimice nu au fost depistate. Pe tamponanele de vată, cu care au fost prelucrate mâinile inculpatului H.Haruța au fost depistate substanțe cu proprietăți caracteristice substanțelor chimice utilizate în scopuri speciale descrise supra;

- corpurile delictive - opt unități optice de stocare a informației cu numerele: 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011.

Probele indicate sunt detaliat descrise în decizia instanței de apel, fiind pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele și nu prezintă temeii de îndoială.

Astfel, Colegiul constată că în prezenta speță au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, inclusiv vinovăția inculpaților, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, apreciate în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurențelor, precum că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei, descrise detaliat în decizia instanței de apel și enumerate supra.

Fiind în prezența acestor împrejurări, Colegiul penal relevă că argumentele recurențelor nu-și găsesc suport în situația de drept statuată în cauză, dat fiind că instanța de apel a respectat prevederile normelor penale și procesual penale, pronunțând o hotărâri legală și întemeiată.

Cu referire la argumentul avocatului A.Zadorojnii în numele inculpatei S.Bolgar și inculpată, precum că în decizie nu sunt descrise acțiunile inculpatei, Colegiul penal îl apreciază ca fiind declarativ, or, la pct.5.10. din decizia instanței de apel, contrar celor afirmate de către recurenți, este descrisă fapta criminală săvârșită de către inculpată și constatată de către instanța de apel, care a acționat împreună și de comun acord cu ceilalți inculpați (f.d.283-288 v.10).

În ceea ce privește argumentul, precum că instanța de apel a condamnat-o pe S.Bolgar în lipsa unor probe noi, aceasta fiind achitată de prima instanță, Colegiul penal constată următoarele.

Potrivit art.414 alin.(1), (4) și 415 alin.(2<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți.

Astfel, instanța de apel a dat deplină eficiență normelor pre-citate, în procesul examinării cauzei penale în apel, instanța, audiind repetat inculpații, martorul acuzării S.Ciorba, precum și, la solicitarea părții apărării, suplimentar, martorii M.Jelezoglo, G.Dragnev, P.Nicolaeva, V.Cașu, F.Răcilă, și subsecvent, a dat o nouă apreciere probelor, stabilind că prima instanță a apreciat eronat starea de fapt, vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii de corupere pasivă fiind dovedită pe deplin și fără echivoc de probele administrate în cauză, în special prin faptul că, potrivit proceselor-verbale de percheziție în biroul inculpatei S.Bolgar și examinare corporală din

17.07.2012, aceasta a fost prinsă în flagrant, având asupra sa suma de 1300 lei - șase bancnote a câte 200 lei și o bancnotă de 100 lei. Potrivit raportului de expertiză nr.1644 CNEJ, 489, 490 CCCEC din 31.07.2012, bancnotele depistate și ridicate de la inculpată conțin inscripții prezentate sub formă de texte manuscrise, dispuse în câte două rânduri, cu același conținut: „Mita CCCEC”, precum și prin interceptările efectuate în cadrul activității operative de investigație în perioada 07.04-18.07.2012, din care reiese indubitabil implicarea inculpatei în săvârșirea faptei infracționale.

Cu referire la argumentele invocate în recurs de către avocatul P.Zamfir în numele inculpatului I.Achiruș, instanța de recurs menționează că acestea sunt absolut neîntemeiate.

Prin urmare, în ceea ce privește încălcările de procedură comise la faza urmăririi penale, legalitatea ordonanței de numire a expertizei din 24.07.2012, legalitatea proceselor-verbale al interceptărilor și înregistrărilor comunicărilor din 07.04.2012, 18.04.2012, 20.04.2012, 22.06.2012, 04.07.2012, 18.07.2012, legalitatea raportului de expertiză nr.1645 CNEJ, 483, 484 CCEC din 22.08.2012; încălcarea drepturilor inculpatului la faza de instrumentare a cauzei, adică posibilitatea de a lua cunoștință cu toate actele procesuale în limba pe care o posedă - rusă, Colegiul penal sesizează că, la pct.5.7. al deciziei recurate, instanța de apel a dat un răspuns detaliat și bine argumentat la toate aceste argumente ale apelului, cu trimitere la normele legale de rigoare (f.d.265-272 v.10), o repetare a lor nefiind necesară.

Argumentul, precum că în partea descriptivă a rechizitoriului nu este descrisă fapta imputată inculpatului, precum și că acțiunile acestuia nu au fost descrise nici în partea descriptivă a hotărârii judecătorești, se combate prin însăși textele acestora, unde s-a constatat că I.Achiruș a acționat împreună și de comun acord cu ceilalți inculpați la comiterea infracțiunii, ambele acte fiind întocmite conform prevederilor art.296 alin.(2) și 394 alin.(1) Cod de procedură penală (f.d.144-171 v.2 și 251-253 v.10).

Totodată, reieșind din materialele cauzei, nici inculpatul I.Achiruș și nici avocatul în numele acestuia, nu au prezentat referință la rechizitoriu, așa cum prevede art.295 alin.(6) Cod de procedură penală, precum nici nu au invocat deficiențe la întocmirea rechizitoriului în prima instanță. Consecvent, argumentele, precum că în partea descriptivă a rechizitoriului nu este descrisă fapta imputată inculpatului, nu poate fi reținut, deoarece atât la terminarea urmăririi penale, cât și în instanța de fond nu a indicat obiecții în acest sens, dimpotrivă inculpatul a declarat că a primit copia rechizitoriului, învinuirea îi este clară și dorește de a da declarații (f.d.128 v.3 și 113 v.4). Mai mult, după cum s-a menționat mai sus, instanța de apel, judecând cauza, a constatat fapta criminală săvârșită de inculpat în conformitate cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Cu referire la caracterul provocator al acțiunilor lui S.Ciorba, Colegiul menționează că acest argument, care a fost invocat atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, este neîntemeiat, instanțele de fond verificând acest aspect, s-au expus argumentat asupra lui, constatând că în prezenta cauză penală nu a avut loc nicio acțiune de provocare. Instanța de recurs ține să precizeze că instanța de apel, respingând argumentele părții apărării în acest sens, a dedicat acestei probleme un capitol separat în decizia sa, și anume pct.5.8., alegații pe care Colegiul, la rândul său, și le asumă (f.d.272-275, vol.10).

Referitor la faptul că instanța de judecată nu a indicat în textul sentinței și nici în dispozitivul acesteia față de care inculpat au fost aplicate prevederile art.385 alin.(4)

Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că sentința primei instanțe în partea condamnării inculpaților în baza art.324 alin.(3) lit.(a) și 324 alin.(2) lit.b) Cod penal a fost casată și pronunțată o nouă hotărâre, astfel soluția primei instanțe a fost desființată parțial, din care motiv afirmațiile la acest capitol sunt irelevante.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul R.Tocan în numele inculpatului H.Haruța, precum că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care inculpatul a fost pus sub învinuire, adică H.Haruța a fost pus sub învinuire doar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal, instanța, însă l-a recunoscut vinovat, inclusiv în baza lit.c) al articolului, Colegiul penal menționează că acesta este combătut de materiale cauzei, or, potrivit rechizitoriului (f.d.163-166 v.2), lui H.Haruța i s-a adus învinuirea după cum urmează: „prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal - corupere pasivă, pe semnele - fapta persoanei publice care pretinde, acceptă și primește, prin mijlocitor, bani, ce nu i se cuvin, pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sal, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu extorcare de bunuri”.

În ce privește argumentul recurentului, precum că H.Haruța nu este subiect al infracțiunii pentru care a fost condamnat, instanța de recurs menționează că acest argument a fost invocat și în apel, instanța de apel expunându-se detaliat și argumentat la pct.5.9. al deciziei (f.d.275-283 v.10), precizând că prin decizia președintelui raionului Basarabeasca nr.174 din 14.11.2011, H.Haruța a fost desemnat în calitate de membru al Comisiei de recepție a lucrărilor la Centrul comunitar „Speranța” (responsabil tehnic), fiind o persoană publică, căruia prin stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea îndeplinirii activității de interes public.

Cu referire la argumentul din recursul declarat de către D.Popescu în numele inculpatului I.Cernauțan, precum că în hotărârile instanțelor nu sunt descrise faptele inculpatului în ceea ce privește infracțiunea prevăzută de art.324 Cod penal, cu indicarea formei și gradului de vinovăție, motivelor și consecințelor infracțiunii, Colegiul penal menționează că acesta este combătut prin însăși textele actelor judecătorești, argumentul fiind doar unul declarativ. Mai mult, deși recurentul invocă acest argument în recurs, referindu-se nu doar la decizia instanței de apel, dar și la sentința primei instanțe, care însă nu a fost criticată în apel sub aspectul relatat, atât inculpatul, cât și avocatul în numele acestuia, în apel, neavând pretenții de acest fel.

Totuși, după cum se constată la fila 86 a deciziei instanței de apel (f.d.247, vol.10), instanța a descris fapta lui I.Cernauțan sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, iar aspectele precum forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii au importanță la individualizarea pedepsei și nu la stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpatului. Astfel, la acest capitol, instanța de apel s-a expus argumentat și detaliat la pct.5.11. al deciziei (f.d.288-293, vol.10).

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs sesizează că recurentul invocă precum că fapta inculpatului nu este descrisă nici în rechizitoriu. Colegiul penal reiterează că, contrar celor invocate, rechizitoriul corespunde exigențelor prevăzute de art.296 alin.(2) Cod de procedură penală, fiind expusă fapta săvârșită de către I.Cernauțan, care a acționat împreună și de comun acord cu inculpații I.Achiruș, H.Haruța și S.Bolgar.

Consecvent, Colegiul penal reiterează că, reieșind din materialele cauzei, nici inculpatul și nici avocatul în numele acestuia, nu au prezentat referință la rechizitoriu, așa cum prevede art.295 alin.(6) Cod de procedură penală, precum nici nu au invocat deficiențe la întocmirea rechizitoriului în prima instanță. Dimpotrivă, în ședința de judecată inculpatul a indicat că a primit copia rechizitoriului și învinuirea îi este clară, este de acord de a da declarații (f.d.128 v.3 și 113 v.4)

Cu referire la argumentul, precum că în sentința de condamnare nu au fost stabilite toate circumstanțele prevăzute de art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează că, reieșind din cele relevate supra, vinovăția inculpatului I.Cernauțan a fost pe deplin dovedită prin cumulul de probe administrate la prezenta cauză penală, și respectiv argumentul invocat nu este plauzibil.

În ceea ce privește criticele avocatului D.Popescu în numele inculpatului privind legalitatea actelor de procedură penală efectuate/întocmite în cadrul urmăririi penale, Colegiul penal sesizează că acestea coincid cu criticile aduse de inculpatul I.Achiruș, asupra cărora instanța de recurs s-a expus în textul de mai sus, iar o repetare a celor indicate este inoportună.

Recurentul mai invocă precum că instanța eronat i-a atribuit lui I.Cernauțan calitatea de lider, circumstanță care însă nu are relevanță pentru respectiva cauză penală, or, infracțiunea de corupere pasivă săvârșită de două sau mai multe persoane nu face o diferență în sensul calității pe care o poate avea persoana la comiterea infracțiunii, I.Cernauțan nefiind diferențiat de ceilalți inculpați pe principiul rolului avut, toți fiind condamnați pentru aceeași faptă, cu aceleași elemente ale infracțiunii și aceleași agravante prevăzute la alin.(2) art.324 Cod penal. Astfel, rolul inculpatului I.Cernauțan și comportamentul acestuia pe parcursul săvârșirii infracțiunii și după săvârșirea acesteia, nu influențează la stabilirea vinovăției inculpatului și individualizării pedepsei pentru comiterea infracțiunii imputate.

Despre faptul că instanța nu și-a argumentat poziția prin care a respins argumentul recurentului, precum că banii ridicați de la el ar fi fost, de fapt împrumutați de la I.Achiruș, Colegiul menționează că acesta este pur declarativ, or, la pag.102 a deciziei (f.d.263 v.10), instanța a explicat detaliat și argumentat de ce a respins versiunea înaintată de partea apărării privind proveniența banilor, iar preluarea argumentelor instanței de apel în decizia instanței de recurs nu este relevantă.

Colegiul penal va respinge drept declarativ argumentul avocatului D.Popescu, precum că instanța nu a delimitat probele care îl învinovătesc anume pe I.Cernauțan în comiterea infracțiunii săvârșite, or, acest argument este contrazis de însăși textul deciziei, care în nenumărate rânduri, atunci când s-a expus asupra vinovăției inculpatului, a pus la baza argumentelor probele respective.

Mai mult, Colegiul penal reiterează că la baza deciziei de condamnare au fost puse probele: declarațiile martorului S.Ciorba; procesele-verbale ale interceptărilor și înregistrărilor comunicărilor, inclusiv cu înregistrare de imagini efectuate în perioada 07.04-18.07.2012, din care reiese implicarea lui I.Cernauțan în comiterea infracțiunii; procesul-verbal de percheziție și examinare corporală a lui I.Cernauțan din 17.07.2012, potrivit căruia inculpatul a predat benevol banii deținuți asupra sa - 2500 lei, care aveau inscripția „Mită CCCEC”, mijloacele bănești extorcate de la S.Ciorba; raportul de expertiză a bancnotelor ridicate de la I.Cernauțan nr.1647 CNEJ, 487, 488 CCCEC din 31.07.2012, care sunt nominale și nu pot fi atribuite altor inculpați.

Consecvent, cu referire la faptul că instanța eronat a reținut mijloacele bănești

drept corp delict, Colegiul penal nu constată relevanța acestuia pentru casarea deciziei instanței de apel, or, banii nu-i aparțin inculpatului I.Cernauțan, iar la baza învinuirii acestuia, potrivit procesului-verbal de percheziție și examinare corporală în privința lui din 17.07.2012 și raportului de expertiză a bancnotelor ridicate de la el, au fost puse anume zece bancnote cu nominalul de 200 lei, seria și nr.G0012 232980 a.e.2007; G0058 834436 a.e.2009, G0012 375211 a.e.2009; G0012 375212 a.e.2009; G0016 200297 a.e.2007; G0016 776936 a.e.2009; G0054 569568 a.e.2009; G0051 347045 a.e.2009; G0007 827633 a.e.2009; G0055 203767, a.e.2007 și o bancnotă cu nominalul de 500 lei cu seria și nr.H0053052213 a.e.1992, în sumă de 2500 lei (f.d.110-123 v.5), bancnote deținute asupra sa pe care inculpatul le-a predat benevol.

Complementar, Colegiul penal precizează că în temeiul art.162 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, banii marcați, asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat.

Astfel, instanța de recurs atestă că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpați nu echivalează cu achitarea lor, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii imputate.

Argumentul avocatului D.Popescu în numele inculpatului I.Cernauțan, precum că instanța a aplicat acestuia o pedeapsă individualizată contrar normelor legale, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

Colegiul penal relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Concomitent, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, la stabilirea pedepsei inculpatului I.Cernauțan, instanța de apel a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.6, 7, 16, 61, 75-78 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii care face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia - interesul material, de persoana inculpatului care anterior nu a fost judecat și are un copil la întreținere, că circumstanțe atenuante sau agravante în privința acestuia nu au fost stabilite, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia, corect considerând că corijarea și reeducarea lui poate avea loc doar prin izolare de societate, cu privarea de dreptul de

a exercita funcții publice.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că la stabilirea pedepsei, instanța eronat a reținut drept criteriu de individualizare a pedepsei „rezonanța socială a infracțiunii”, Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a stabilit că infracțiunile de corupție, comparativ cu altele, având în vedere că se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, și just a ținut cont de acest aspect la stabilirea categoriei și termenului pedepsei.

Astfel, Colegiul penal conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii. Deci, analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale.

Complementar, în recursuri recurenții au invocat, precum că instanța de apel a dat o interpretare eronată probelor prezentate în confirmarea vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal menționează că solicitarea recurenților bazată pe un astfel de argument nu constituie temei pentru reexaminarea cazului în aspectul reaprecierii circumstanțelor de fapt și de drept deja stabilite. Or, modul de apreciere a probelor și circumstanțelor cauzei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, aprecierea probelor fiind obiectul examinării cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casarea unei hotărâri legale și întemeiate.

Într-o altă ordine de idei, instanța de recurs, examinând argumentele recursurilor declarate de către avocați în numele inculpaților, inclusiv de către inculpata S.Bolgar, prin prisma materialelor cauzei ajunge la concluzia privind legalitatea deciziei instanței de apel și reiterează că, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanței, își însușește argumentele enumerate în decizia instanței de apel, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19.04.1994, pct.61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Consecvent, făcând o analiză a criticilor expuse în recursurile declarate de către avocații P.Zamfir în numele inculpatului I.Achiruș, R.Tocan în numele inculpatului H.Haruța și D.Popescu în numele inculpatului I.Cernauțan, în raport cu apelurile declarate și textul deciziei, Colegiul constată că recursurile repetă textele apelurilor, argumentele expuse de recurenți fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei.

Cu referire la argumentele avocatului A.Zadorojnîi în numele inculpatei

S.Bolgar și inculpată, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel, în partea ce o privește pe S.Bolgar, cuprinde fondul apelului declarat de procuror și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Respectiv, argumentele recurenților nu sunt întemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, detaliat motivată sub toate aspectele și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de către procuror și avocați în numele inculpaților, inclusiv de inculpata S.Bolgar, care urmează a fi respinse ca inadmisibile.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

### **DECIDE:**

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către Procurorul-șef interimar în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Achiruș Ion, avocatul Tocan Radion în numele inculpatului Haruța Hristofor, avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatei Bolgar Svetlana și inculpată, avocatul Popescu Dorin în numele inculpatului Cernauțan Ilie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, în cauza penală în privința lui Cernauțan Ilie, Achiruș Ion, Haruța Hristofor, Bolgar Svetlana, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Vladimir Timofti

Ion Guzun